

Memòria de gestió del Parc Natural de s'Albufera des Grau

2014

1. Òrgans de govern i gestió

1.1 Autoritat de gestió

1.2 Junta Rectora

1.3 Equip de gestió

2. Pressupost 2014

2.1 Estat de despeses 2014

2.2 Avaluació total per àrees

2.3 Pressupost aprovat

2.4 Pressupost executat

2.5 Despesa pendent

2.6 Projectes tramitats per la Caixa

2.7 Evolució del pressupost

3. Actuacions

3.1. Àrea de gestió per a la conservació

3.2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic

3.3. Àrea d'ús públic

3.4. Àrea d'investigació i seguiment

3.5. Àrea de participació

3.6. Àrea de manteniment

3.7. Àrea de vigilància

3.8. Àrea d'administració

3.9. Àrea de planificació

3.10. Àrea d'avaluació

1.1 AUTORITAT DE GESTIÓ

Durant el present any l'Autoritat de Gestió s'ha reunit, el dia 11 de març.

Presidenta de la Autoritat de Gestió

Sra. Neus Lliteras Reche

Directora general de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic, representant de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori.

Representants del Consell Insular de Menorca

Sr. Fernando Villalonga Bordes

Conseller executiu d'Economia, Medi Ambient i Caça, primer representant del Consell Insular de Menorca.

Sr. Jose Luis Orfila Hernandez

Director insular d'Economia, Medi Ambient i Caça, segon representat del Consell Insular de Menorca.

Representants dels ajuntaments

Sr. Félix Ripoll

Regidor de Medi Ambient, representant de l'Ajuntament des Mercadal.

Sr. Mateu Ainsa Coll

Tercer tinent de batlle, Àrea de Serveis Tècnics, primer representant de l'Ajuntament de Maó.

Secretari

Sr. Martí Escudero Portella

Director del parc natural de s'Albufera des Grau.

1.2 JUNTA RECTORA

Durant el transcurs del present any la Junta Rectora s'ha reunit , el dia 11 de març.

La Junta Rectora és l'òrgan de participació on es troben representats tots els sectors implicats en la gestió, conservació i altres activitats relacionades amb el Parc. Assessora a l'administració i vetlla pel seu compliment. La composició de la Junta Rectora de l'any 2014 és la següent:

President	Mateu Ainsa Coll
Vicepresidenta	Sra. Neus Lliteras Reche, directora general de Medi natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic
Secretari	Marti Escudero Portella, director del parc natural s'Albufera des Grau
Representant de la Direcció General de Recursos Hídrics	Sr. Salvador Padrosa Payeras, director general de Recursos Hídrics
Representant de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats	Onofre Ferrer Riera, director general d'Ordenació, Innovació, Formació Professional i Universitats
Representant de la Conselleria de Turisme i Esports	Francisco Javier Morente López, director general d'Esports
Representant de la Direcció General Caça de Protecció d'Espècies i Educació Ambiental	Joan Mayol Serra, cap del servei de Protecció d'Espècies
Representant del Departament de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic	Ricardo Romartinez Juan, cap del Departament de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic
Representant de la Conselleria d'Agricultura	Margaret Mercadal Camps, directora general de Medi Rural i Marí
Representant de l'Ajuntament de Maó i president JR	Mateu Ainsa Coll
Representant de l'Ajuntament de Maó	Àgueda Reynes Calvache
Representant de l'Ajuntament des Mercadal	Francesc Xavier Ametller
Expert en temes de conservació	Dr. Joan Lluís Pretus
Representant de l'Institut Menorquí d'Estudis	Samuel Pons Fàbregues
Representant d'associacions de conservació de la natura (GOB)	Joan Florit Pujol
Representant d'associacions de conservació de la natura (GOB)	Joan Bosco Febrer Pons

Representant dels propietaris de Shangril·là	Michael Martin
Representant dels propietaris de Shangril·là	Jeff Barker
Representant de l'Associació de Veïns des Grau	Roser Perello Tur
Representant de Demarcació Costes	Gabriel Juan Pastor Mesana, cap de la Demarcació de Costes en Illes Balears
Representant dels propietaris del parc	Gabriel Seguí de Vidal
Representant dels propietaris del parc	Andrés Martínez Jover
Representant dels propietaris del parc	Antoni Roca
Representant dels propietaris del parc	María Gràcia Rosselló
Representant de la Universitat de les Illes Balears	Dr.Gabriel Moyà Niell
Representant de les associacions agràries	Guillermo d'Olives Vidal
Representant de les associacions agràries	Manel Martí Salas
Representant del Consell Insular de Menorca	Jose Luis Orfila Hernandez
Representant del Servei de Costes i Litoral	Joan Mesquida Sampol
Representant de la Federació Balear de Caça	Carlos Lozano Lozano

1.3 EQUIP DE GESTIÓ 2013 DEL PN DE S'ALBUFERA DES GRAU

COMPOSICIÓ DE L'EQUIP DE GESTIÓ

IBANAT - Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori

Martí Escudero Portella	Director del parc natural de s'Albufera des Grau (DGMNEACC)
Ricard Borràs Tejedor	Facultatiu tècnic (DGMNEACC)
Julia Álvarez Escolano	Educadora ambiental (IBANAT)
Begoña Rodríguez i Barberán	Educadora ambiental (IBANAT)
Llorenç Capellà	Agent de Medi Ambient (SGT)
Gabriel Mascaro Fedelich	Capatàs (IBANAT)
Naima Montes Moreda	Treballadora de biodiversitat especialista de primera (IBANAT)
David Nieto Fernandez	Treballador de biodiversitat especialista (IBANAT) (en excedència)
Jose Miguel Díaz Sousa	Treballador de biodiversitat especialista (IBANAT)
Mª Angels Mas Corrales	Treballadora especialista (IBANAT)
Luis Leandro García	Informador (IBANAT)
	Informadora (IBANAT)
Carmina Junguito Herrero	

El responsable d'IBANAT a Menorca es l'Enginyer de Forest, **Jorge Casado Bragado**.

2.1 ESTAT DE DESPESES 2014(fins 31 de desembre de 2014)

Actuació	Pressupost inicial	Pressupost executat	Entitat pagadora
Àrea de Conservació	29.400 €	32.441,80 €	IBANAT- LA CAIXA
Àrea d'ús públic	9120 €	8.600 €	IBANAT
Àrea d'investigació i seguiment	25.700 €	19.900 €	DG-IBANAT
Àrea de participació	100 €	100,00 €	DG-B-IBANAT
Àrea de manteniment	21.700 €	14.786,89 €	DG-IBANAT
Programa d'educació	9120 €	7938,02€	IBANAT
Àrea d'administració	21000 €	14921,67 €	IBANAT
Àrea de planificació	0€	0€	IBANAT
Àrea Soci-Economic	600€	100€	IBANAT

Taula 1. Desglossament de les despeses de l'any 2014 per àrees. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

2.2 AVALUACIÓ TOTAL PER ÀREES

	Socio-econo	Conser	Ús Pub	Partic	Invest	Manten	Vigilà	Admin	TOTAL
Pressup. aprovat	600 €	29.400 €	9120 €	100 €	25.700 €	21.700 €	0 €	21000 €	107.620 €
Desp. executa	100 €	32.441,80 €	8.600 €	100 €	19.900 €	14.786,89 €	400 €	14921,67 €	91.250,36 €
Despesa pendent									

Taula 2. Desglossament de les despeses de l'any 2014 fins 31 /12 per àrees i quanties de despesa pendent. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

2.6 PROJECTES TRAMITATS PER LA CAIXA

Projecte	Pressupost aprovat	Despesa executada, per negociat	Despesa pendent	Inclòs dins PAE 2014	Àrea de gestió on s'ha inclòs
DE RECUPERACIÓ PAISATGÍSTICA Neteja d'itineraris, labors agrícoles i neteja de la costa	22.000 €	21.778,80 €	0€	SI	Conservació
TOTAL	22.000 €	21.778,80 €	0€		

Taula 8. Desglossament projectes tramitats per "l'Obra Social" La Caixa. *Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau*

3. Actuacions

3.1. Àrea de gestió per a la conservació

3.1.1 Programa de lluita integrada de plagues 2014

Control de la processonària

Durant l'any 2014 s'han duit a terme una sèrie d'actuacions pel control de la processonària del pi, *Thaumtopaea pithyocampa*. Les actuacions han estat totes biològiques, amb la col·locació de caixes de trampeig d'atracció sexual, i també mitjançant la col·locació de caixes-niu per a rates pinyades i per ocells insectívors.

Trampeig amb feromones

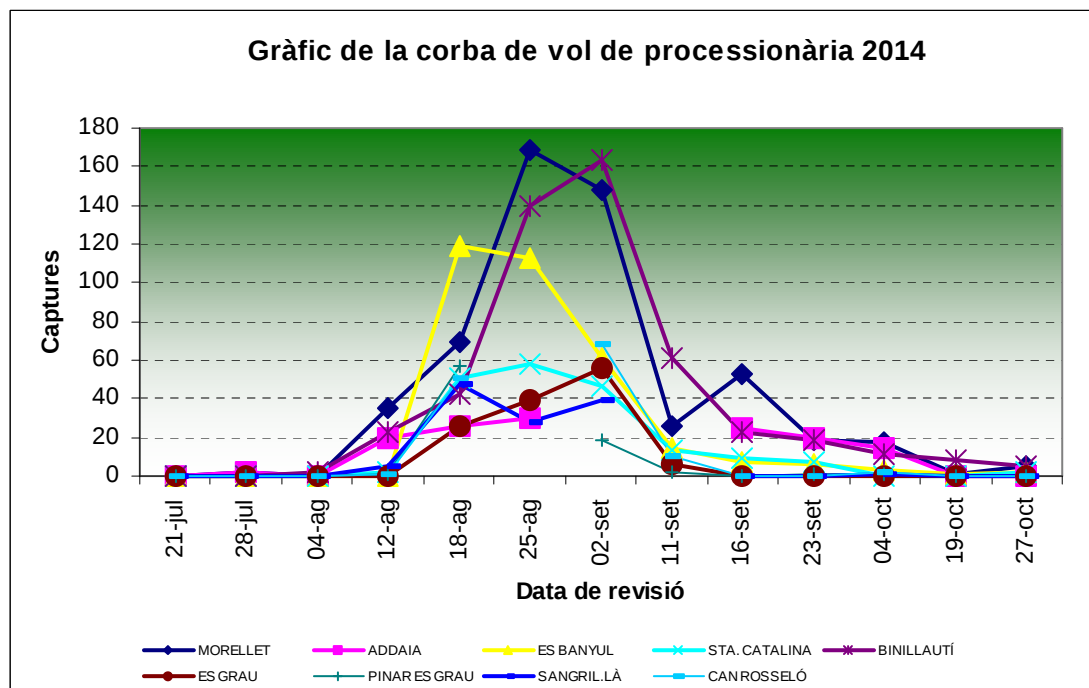
Les trames d'atracció sexual per a lepidòpters són un mètode de control per a plagues forestals per a nivell baix/mig d'afectació, com és el cas del P.N. de s'Albufera des Grau. Enguany s'han tornat a col·locar 9 trames de control, repartides en 9 zones distintes dins l'entorn del Parc. Les trames han estat revisades setmanalment i s'han comptat les captures. Amb les dades obtingudes de les captures es realitza el gràfic de les corbes de vol d'aquest invertebrat en estat adult, que serveix per a conèixer l'abundància i el comportament d'aquesta espècie.

Els resultats extrets des de la data de col·locació (16 de juliol de 2014) fins a la seva retirada (27 d'octubre de 2014) es poden observar a la taula 1, on queden reflectides el total de captures diàries per zona.

ZONA	21/07	28/07	04/08	12/08	18/08	25/08	02/09	11/09	16/09	23/09	04/10	19/10	27/10	TOTAL
MORELLET	0	2	0	35	69	169	148	26	53	19	18	1	5	545
ADDAIA	0	2	0	20	26	30	*	*	25	20	14	0	0	137
ES BANYUL	0	0	0	0	119	113	61	15	7	6	3	1	2	327
STA. CATALINA	0	0	0	2	51	58	47	13	9	7	0	0	2	189
BINILLAUTÍ	0	0	2	23	42	140	163	61	23	19	11	8	5	497
ES GRAU	0	0	0	0	26	39	56	6	0	0	0	0	0	127
PINAR ES GRAU	0	0	0	1	57	*	19	2	0	1	1	0	0	81
SHANGRIL·LA	0	0	0	5	48	28	39	*	0	0	1	0	0	121
CAN ROSELLÓ	0	0	0	1	51	*	68	10	0	0	2	0	0	132

TOTAL CAPTURES DIÀRIES	0	4	2	87	488	577	601	133	117	72	50	20	14	2156
-------------------------------	---	---	---	----	-----	-----	-----	-----	-----	----	----	----	----	-------------

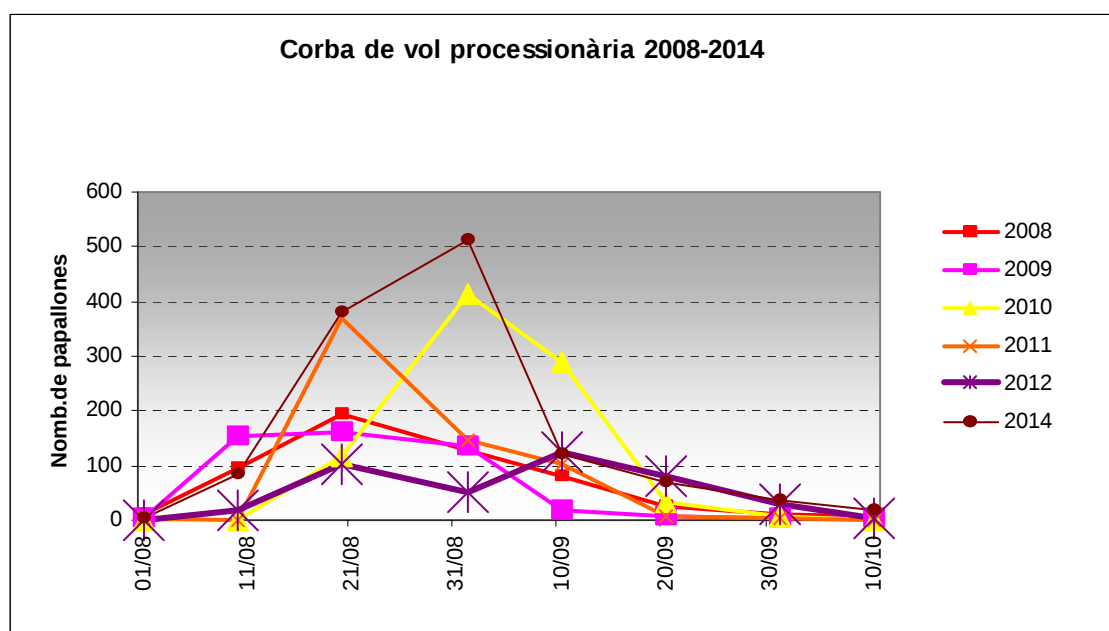
Taula 1. Nombre total de captures 2014. (* bossa trencada). Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

Gràfic 1. Corba de vol de la processionària l'any 2014. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

La corba de vol de la processionària presenta un pic màxim que normalment es produeix al mes d'agost. El punt màxim aquest any es va donar a Morellet el 25 d'agost amb un total de 163 captures, mentre que aquest mateix dia a l'entorn del Centre de Recepció només se'n van capturar 28.

Pel que fa a les captures totals anuals, podem observar que aquest 2014 ha estat l'any que més captures s'han obtingut, en comparació amb els darrers 6 anys.

Gràfic 2. Comparativa de les corbes de vol anuals en el període 2008-2014. *Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau*

Caixes per rates pinyades

S'han revisat les 3 caixes per a rates pinyades col·locades al pinar des Grau l'any 2007, i es continua sense observar ocupació. Les dues caixes col·locades a l'edifici Rodríguez Femenías, a l'estiu de 2010 a més de les nou noves col·locades a l'estiu del 2011, tampoc han obtingut resultats positius.

Caixes-niu per ocells insectívors

La col·locació de caixes-niu per a ocells insectívors representa un mètode biològic de control de plagues forestals, mitjançant l'afavoriment de les condicions de cria dels seus predadors naturals. Les zones on s'han col·locat aquestes caixes són: el pinar d'Es Grau i la finca de Montgofre Nou (seguiment realitzat des del 2008), i Es Banyul, Llimpa-Sta. Madrona i Sta. Catalina (amb seguiment des del 2012). Les caixes han estat revisades en dues dates diferents per a poder comprovar l'èxit d'ocupació: la primera a principis de primavera i la segona a principis d'estiu. El percentatge d'èxit de cada zona durant el 2014 apareix reflectit en la següent taula:

ZONA	% d'èxit
Mongofra	12.5
Es Grau	50
Santa Madrona-Llimpa	35.7

Santa Catalina	33.3
Es Banyul	42.8

Taula 2. Percentatge d'èxit d'ocupació de caixes niu l'any 2014. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

Enguany moltes caixes que en anys anteriors no van tenir èxit han estat redistribuïdes i/o reemplaçades. Una de les causes més importants per la manca d'èxit d'algunes caixes és la competència que existeix amb alguns rossegadors, que ocupen les caixes durant l'hivern i la deterioren, cosa que fa que els ocells no les emprin posteriorment per dipositar la seva posta. Per a minimitzar aquest fet, s'han retirat totes les caixes durant l'hivern i seràn reparades i tornades a col·locar en l'època de cria.

		ES GRAU	MONTGOFRE	LLIMPA - STA.MADRONA	STA. CATALINA	ES BANYUL
		PERCENTATGE D'OCUPACIÓ (%)				
ANY	2008	38	50	-	-	-
	2009	70	0	-	-	-
	2010	57	30	-	-	-
	2011	17	60	-	-	-
	2012	37.5	37.5	7.6	0	0
	2013	20.8	20.8	46.1	50	28.5
	2014	50	12.5	35.7	33.3	42.8

Taula 3. Percentatge d'èxit d'ocupació de les caixes-niu per part d'ocells en les diferents zones durant el període 2008-20014 (Es Grau i Montgofre des de 2008 i les altres des del 2012). Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

Control del becut vermell de las palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*) i de l'eruga barrinadora (*Paysandisia archon*)

Per tal evitar la possible aparició del becut vermell es va procedir a la poda de les palmeres presents als jardins del Centre de Recepció tant de la Palmera canària (*Phoenix canariensis*) com de les washingtonies (*Washingtonia* sp.). En aquest sentit i seguint les recomanacions del departament d'Economia, Medi Ambient i Caça del Consell Insular de Menorca, es van fer les podes de les washingtonies durant l'estiu i la poda de les palmeres canàries durant el mes de desembre. En cap de les dues espècies es va detectar presència de becut, però malauradament si es va

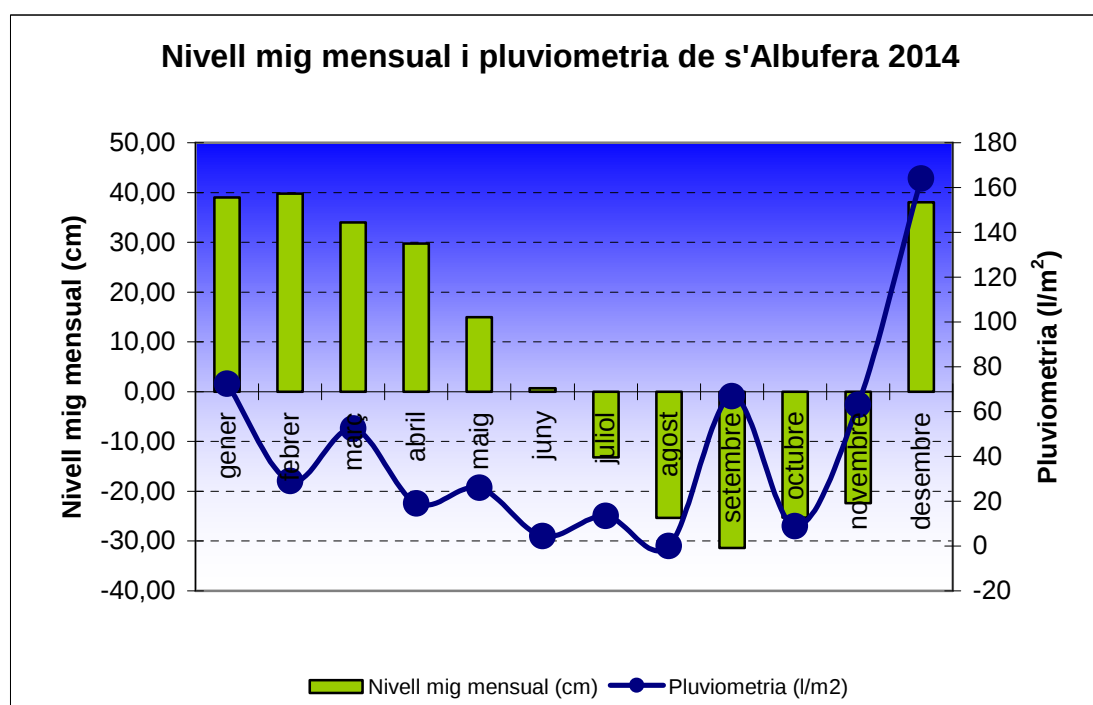
detectar a les palmeres canàries presència de l'eruga barrinadora de les palmeres, *Paysandisia archon*. Aquesta plaga es considera molt negativa, ja que afecta greument als garballons (*Chamaerops humilis*) la única palmera autòctona de les Balears. Totes les restes de la poda de les palmeres afectades ha estat cremades i properament s'haurà de procedir a tractar les palmeres i valorar fins i tot si caldria talar i eliminar mitjançant el foc els fassers afectats.

3.1.2 Programa de gestió hídrica de s'Albufera 2014

Pluviometria i nivell

Durant tot l'any s'han realitzat registres de nivell i pluviometria, així com una gestió activa de comportes, per tal de mantenir els paràmetres de salinitat i nivell dins uns termes raonables, tal com estipula el PORN. Durant els mesos de gener a desembre de 2014 han plogut 524,6 litres/m² a Sa Gola de s'Albufera des Grau i 540,8 litres/m² a Favàritx. El 2014 s'ha registrat un nivell mitjà mensual màxim de s'Albufera al mes de febrer de 39,81 cm sobre el nivell de mar i al mes de setembre es va registrar el mínim de -31,37 sota el nivell de mar. El dia 5, 6 i 7 de desembre es va assolir el nivell màxim absolut amb més de 60 cm sobre el nivell del mar, i el mínim, es va assolir el 18 de setembre amb -37 cm.

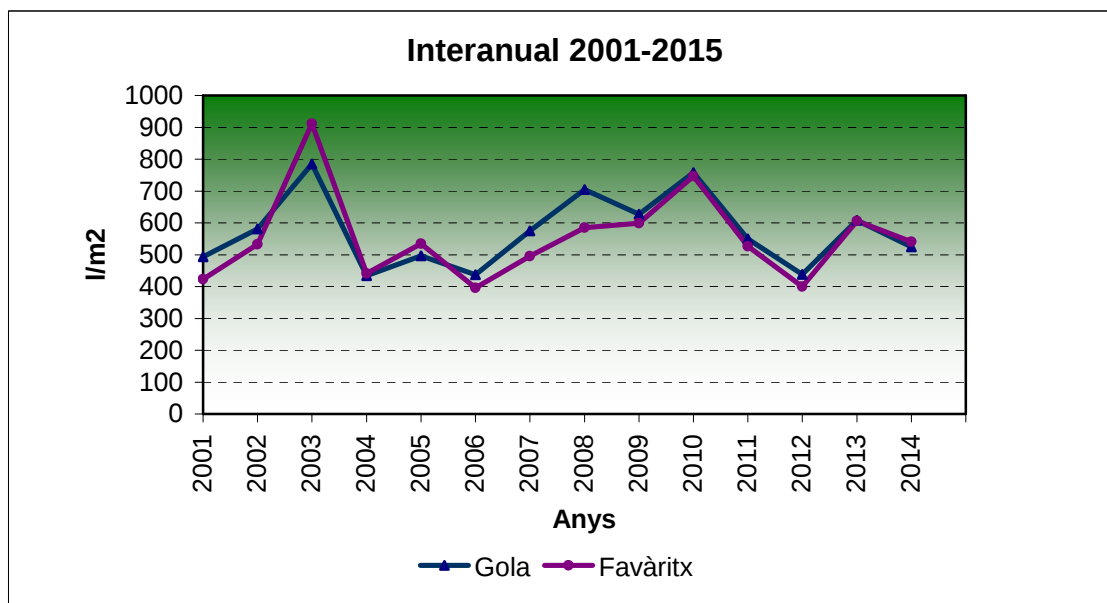
La pluviometria d'enguany no s'ajusta tant a la característica de les regions mediterrànies. A l'inici de la primavera, al mes de març, es van donar pluges intenses però al mes d'abril i maig no va ploure tant com ho sol fer durant aquest període de l'any. Durant els mesos de juny i juliol va ploure 4,5 litres/m² i 13 litres/m² respectivament, quan normalment durant aquests mesos hi ha sequera estival. Aquesta sequera es va produir durant el mes d'agost i les tres primeres setmanes del setembre. La darrera setmana de setembre va ser plujosa i es va produir una altre descens en el registre de pluviometria durant l'octubre i novembre, que van ser mesos especialment secs. L'any ha acabat amb un mes de desembre molt plujós, durant el qual el nivell de l'albufera s'ha recuperat, concretament van ploure 171 l/m².

Gràfic 3. Precipitacions mensuals i nivell mig mensual de l'any 2014. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

La pluviometria a la zona des Grau l'any 2014, 524.6 litres/m², es troba lleugerament per davall de la mitjana dels darrers 14 anys, 572 litres/m². De la mateixa manera, la pluviometria a Favàritx de 2014, 540,8 litres/m², està també lleugerament per davall de la mitjana.

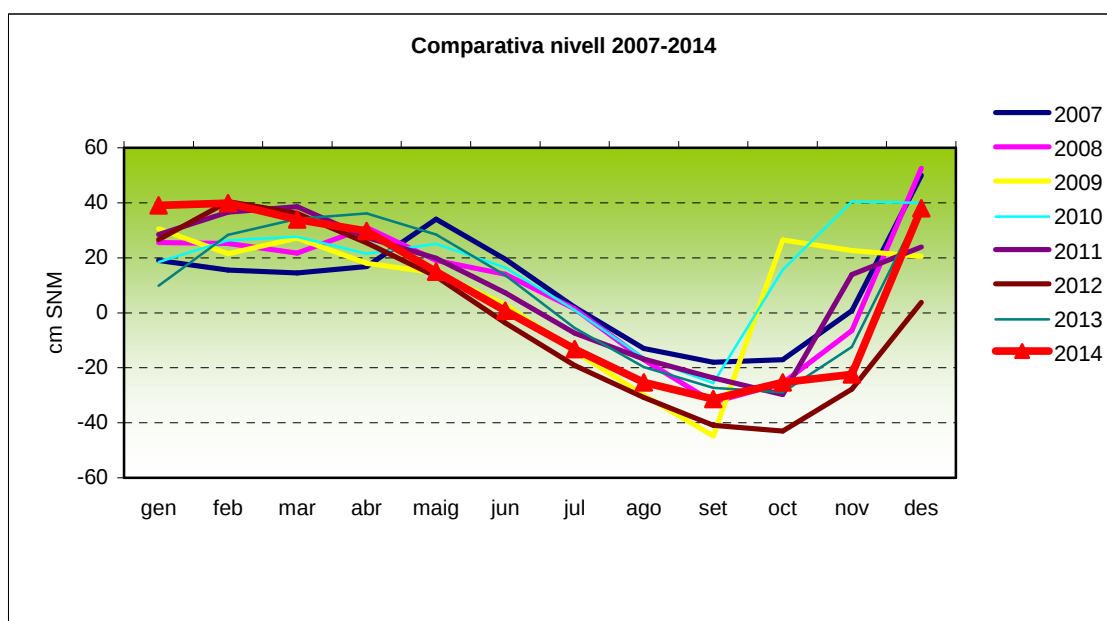
En aquests 14 anys de registres pluviomètrics els anys més plujosos han estat el 2003 i 2010 mentre que el anys menys plujosos han estat 2006 i 2012.

Gràfic 4. Comparativa pluviomètrica durant el període 2007-2014. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

Connexió amb la mar, nivell, salinitat i gestió de comportes

Les pluges de la primera meitat de l'any 2014 van estar molt ben repartides, de tal manera que han permès mantenir un alt nivell de l'albufera fins ben entrada la primavera, conseqüentment i ajudat també per les pluges i la poca insolació del més de juliol l'estiatge no ha estat massa fort i la llacuna ni tan sols a assolit els -40 cm. Ara bé, els mesos d'agost, setembre, octubre i novembre han estat més secs del normal, fet que mantingut el nivell de l'albufera en valors negatius fins el 2 de desembre.

Gràfic 5. Comparativa del nivell durant el període 2007-2014, la mesura del nivell correspon a la mitjana mensual. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

En aquest context la llacuna va començar l'any amb una salinitat de 5 g/l i un nivell de +39 cm, fet que va permetre mantenir una bona connectivitat amb la mar durant els tres primers mesos de l'any. A partir del mes d'abril es van tancar definitivament les comportes per tal de retenir la major quantitat d'aigua possible, llevat dels dies 30 de setembre i 2 d'octubre en que vam obrir les comportes per tal que la gran quantitat de peixos que volien sortir cap a la mar ho poguessin fer. Aquesta operació es va repetir, tot i estar en nivells negatius de l'albufera i nivells del mar elevats s'han pogut avaluar gràcies a les dades que ens ofereixen els sensors en continu. Així idò, es pot observar que en el cas del dia 21 d'octubre en que es va tenir oberta la comporta durant més temps, la salinitat del fons va experimentar una pujada d'aproximadament 1 g/l en els tres dies posteriors. Malgrat això la petita pujada en la salinitat del fons per mor d'haver obert comportes durant 3 hores no va tenir cap repercussió negativa en les concentracions d'oxigen de fons, ja que es va fer en previsió d'una forta ventada que, tal i com s'esperava, va aconseguir mesclar l'aigua i oxigenar el fons. Per tant es pot concloure que les connexions esporàdiques durant els mesos de setembre, octubre, novembre... de la llacuna amb la mar, malgrat entrar certa quantitat d'aigua marina i si es fan abans de fortes ventades, no tenen perquè provocar una anòxia de la capa del fons marí. Tanmateix és cert que durant el 2014 els períodes d'anòxia al fons han estat molt curts en comparació amb els que vam tenir l'any 2013, així en cap cas l'anòxia del fons es va allargar més de 10 dies consecutius. La salinitat a finals de novembre, abans de les pluges era de 9 g/l. negatius, els dies 21 i 29 d'octubre i 1 de desembre.

3.1.3 Programa control i eradicació d'espècies invasores.

Durant tot l'any 2014 la brigada del parc ha continuat amb el repàs de totes les zones on s'havia actuat en els anys anteriors, així s'han repassat tots els punts on s'havien eliminat agaves, carpobrotus i iuques de Llimpa i Santa Madrona, s'han continuat fent estassades, ara ja esporàdiques, en els punts on s'havia actuat sobre canyes (Sa Boval i antic camp de golf). També s'ha eliminat un extens nucli de pites entremesclat amb figuera de moro (*Opuntia ficus – Indica*), de la zona davantera d'un xalet de Shangril·là, posteriorment es va restaurar tota la zona i es van sembrar aladerns.

Subvenció PDR per l'eliminació d'espècies exòtiques invasores

Durant el 2014 el Servei de Protecció d'Espècies en el marc d'una subvenció del Pla per el Desenvolupament Rural, va continuar amb el projecte d'eliminació d'espècies exòtiques invasores a totes les Illes. L'execució de les tasques va anar a càrrec de la brigada de gestió forestal de l'IBANAT i de la brigada del Parc. Les espècies sobre les quals es va treballar van ser:

Carpobrotus edulis

Repasos a tota la zona de Favàritx.

Drosanthemum floribundum

Repasos a les poblacions de l'Illa den Colom.

Ailanthus altissima

Eliminació mecànica i posterior tractament químic amb glifosat per tal d'erradicar l'extens nucli de les bateries militars de Favàritx. Malgrat l'actuació encara no s'ha aconseguit eliminar el nucli encara que s'ha reduït substancialment.

Arundo donax

Es va actuar en una extensa població a la finca de Sa Bassa que ocupava una zona humida d'alt valor ecològic i on competia principalment amb poblacions de bova i oms. Aquesta eliminació es va fer amb ajut del tractor de l'IBANAT i va comptar amb la col·laboració del pagès que gestiona els horts propers. Tot i que l'eliminació completa encara no s'ha assolit, la població està molt controlada. També s'ha iniciat la eliminació mitjançant estassades sistemàtiques de tots els nuclis poblacionals de canyes existents als vorals de la carretera de Maó – Es Grau dins els límits del Parc Natural.

Foto 1: Comparativa de la zona de Sa Bassa abans i després de l'actuació.

Xanthium strumarium

Es tracta d'una espècie invasora dels sistemes litorals i agrícoles. Aquesta espècie es trobava localitzada al sistema dunar i platja de Sa Torreta dins de l'àmbit del Parc Natural. L'eliminació es va realitzar al mes d'octubre de 2014 per la brigada del Parc de forma manual i eliminant la part aèria i el sistema radical. Serà necessari realitzar un seguiment anual de l'estat d'aquesta població amb la finalitat d'avaluar les actuacions realitzades atès que es tracta d'una espècie molt colonitzadora.

Campanya d'eliminació d'espècies exòtiques potencialment invasores en els xalets de Shangril·là

La urbanització de Shangril·là es troba localitzada a la riba sud de l'Albufera, als voltants del Centre de Recepció del Parc. La presència d'espècies invasores dins aquesta zona és molt notòria, per aquest motiu durant l'any 2014 es va oferir la possibilitat als veïns de la urbanització de Shangril·là de procedir a l'eliminació de les plantes invasores dels seus jardins i substitució per plantes autòctones. Les feines d'eliminació i substitució van ser realitzades per la brigada del Parc Natural. Es va informar prèviament sobre els inconvenients i perills a nivell ecològic de les plantes invasores.

La feina d'eliminació es va efectuar als jardins de tres propietats, les espècies invasores retirades van ser:

- 27 Pites (*Agave americana*)
- 5 Aloes (*Aloe arborescens*)
- Diversos nuclis de patata fregida (*Carpobrotus edulis*)

Les espècies autòctones sembrades van ser:

- 2 Romanis (*Rosmarinus officinalis*)
- 6 Cascalls marins (*Glaucium flavum*)
- 5 Murtes (*Myrtus communis*)
- 2 Carolines (*Coronilla glauca*)
- 3 Aladerns (*Phillyrea angustifolia*)
- 3 Tàrrecs (*Salvia verbenaca*)
- 2 Malves (*Lavatera maritima*)
- 2 Pare-i-fill (*Asteriscus maritimus*)
- 2 Tamarells (*Tamarix spp*)
- 1 Tomaní (*Lavandula stoechas*)

Control de moixos

S'ha duit a terme un control de moixos a les rodalies de l'Àrea de Conservació Predominant de Sa Gola i de l'itinerari de Santa Matrona, aquestes controls es van dur a terme principalment durant l'època de cria de les aus, de març a juny i es van fer col·locant trampes amb menjar. Durant el conjunt de l'any es van instal·lar tres trampes que han estat actives aproximadament durant 20 dies. Així mateix només s'ha capturat un moix. El moix capturat es va traslladar a la protectora d'animals de Maó.

Control de Tortuga de florida (*Trachemys scripta*)

Enguany no ha aparegut cap exemplar d'aquesta espècie.

Control ànedes domèstiques

Durant la primavera el COFIB (Consorti per la Recuperació de la Fauna Silvestre de les Illes Balears), va realitzar una campanya d'eliminació de les ànedes domèstiques o de granja que hi havia presents a la zona de Sa Gola. Aquestes ànedes provoquen diverses problemàtiques, d'una banda s'hibriden amb les ànedes salvatges provocant la domesticació de l'espècie i la contaminació genètica, i d'altre són individus susceptibles d'ésser alimentats pels visitants.

3.1.4 Afavoriment de la fauna amenaçada o d'interès especial

Programa de reforç de la població d'òlibes (*Tyto alba*)

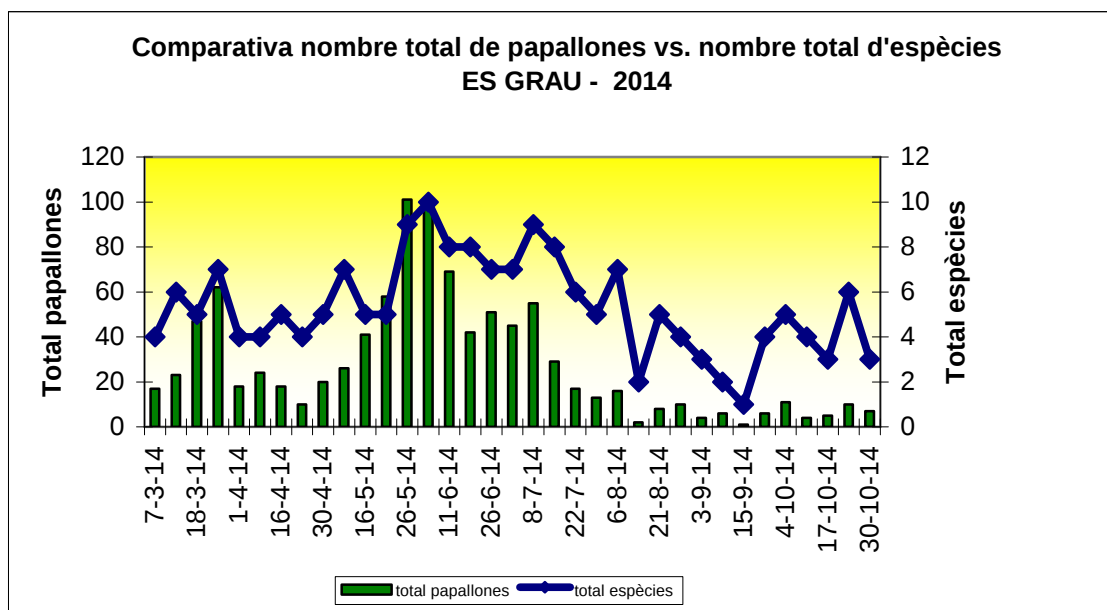
Enguany de les cinc caixes d'òlibes que hi ha instal·lades al Parc, en quatre s'ha constatat la cria. Només s'ha fet una visita per tal de pertorbar el menys possible (15/04/2014) a la qual es va comprovar la posta de set ous, dos dels quals ja estaven freds, i la presència d'un poll d'avançada edat per les dates en què ens trobàvem.

Programa de manteniment de la menjadora per a carronyaires

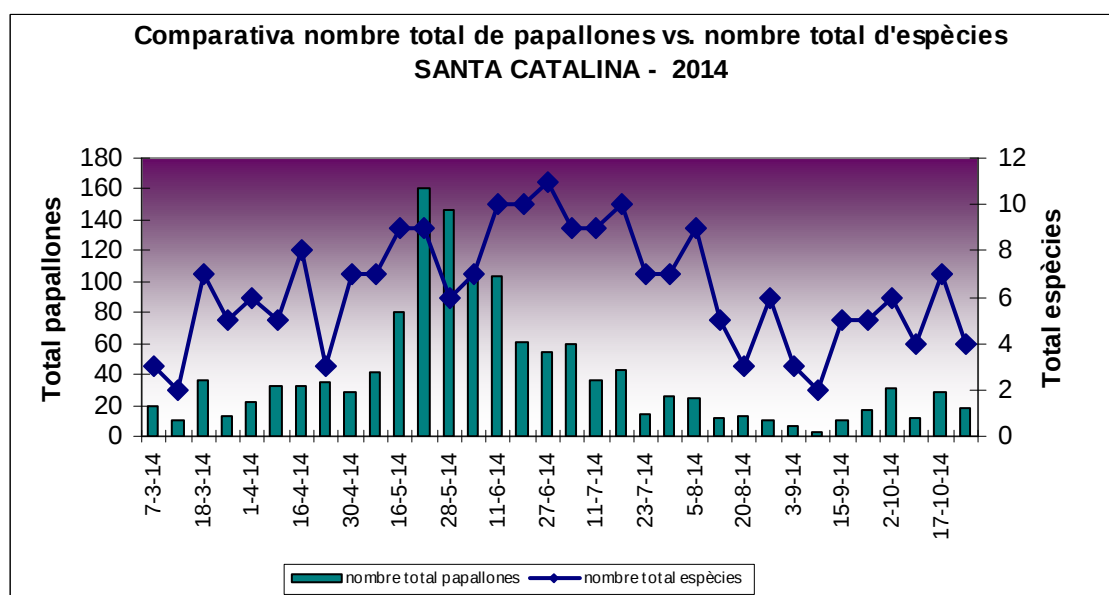
S'ha continuat amb l'aportació d'aliment a la menjadora de carronyaires. Durant els primers mesos de l'any es van aportar gran quantitat de coloms procedents del programa de control del municipi de Maó. Aquest tipus d'aliment és el que ha tingut més èxit entre els milans (*Milvus milvus*). Durant els mesos d'estiu va reduir l'aportació de coloms i durant els darrers mesos de l'any s'han anat llançant periòdicament quarts de pollastre. L'èxit del projecte de la menjadora ha estat molt destacable i s'ha detectat un ús molt elevat de la mateixa per part dels milans. A més segons dades del Servei de Protecció d'espècies s'han detectat tres parelles territorials al parc, dues de les quals reproductores que han tret endavant un total de 4 polls mentre que durant l'any 2013 no criar de cap parella dins el Parc. Feia 15 anys que no es localitzaven tres parelles de milans a la zona.

Programa de seguiment ropalòcers. BMS.

El Parc Natural conjuntament amb l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM) formen part de la xarxa de seguiment internacional del Butterfly Monitoring Scheme (BMS) disposant de dos transectes, un localitzat al sistema duna des Grau i l'altre a un camí forestal a la finca de Santa Catalina. Aquests transectes es comencen a revisar a la primavera i acaben a principis de tardor.

Gràfic 9: Comparativa del nombre total de papallones front el nombre total d'espècies durant la temporada 2014 en el transecte des Grau. *Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau*

Gràfic 10: Comparativa del nombre total de papallones front el nombre total d'espècies durant la temporada 2014 en el transsecte de Santa Catalina. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau.

3.1.5 Programa de seguiment poblacions vegetals 2012

Durant l'any 2014 s'ha continuat amb el seguiment de les poblacions vegetals més amenaçades presents dins el parc natural de s'Albufera des Grau.

Aster tripolium

S'ha tornat a fer una estima de la superfície d'ocupació d'aquesta espècie a la zona de sa Gola , i a l'espera del tractament final de les dades tot indica que aquesta superfície s'ha increment respecte el darrer cens realitzat l'any 2012.

Lavatera triloba subsp. Pallescens

Durant el 2014 s'han fet dos recomptes d'individus d'aquesta espècie, atès el mal estat en que es troba la població. Així el recompte duit a terme el mes de maig va donar un resultat de 14 individus i 8 plàntules observades, i el recompte del mes de desembre un total de 9 individus adults i 56 plàntules. A la zona des Portixol no es van detectar plàntules i tant sols es van observar 5 individus adults aparentment morts.

No obstant això, existeix una tendència clarament negativa en els darrers 8 anys, tant en el nombre de individus adults com de plàntules (veure taula 7).

Per tal de poder fer reforços poblacionals d'aquesta espècie amenaçada, i seguint els criteris del Servei de Protecció d'Espècies, el mes de juliol es va realitzar la recol·lecció de 48 llavors, que van ser enviades al viver forestal de Menut (Mallorca) per a la seva conservació en el banc de germoplasma.

		Núm. individus adults	Núm. plàntules	Total
ANY	2014 (des)	9	56	65
	2014 (maig)	14	8	22
	2013	25	0	25
	2012	20	0	20
	2011	54	10	64
	2010	57	20	77
	2009	64	67	131
	2008	-	-	373
	2007	-	-	80

Taula 7. Evolució de la població de *Lavatera triloba* subsp. *Pallescens* de la zona de Favàritx.
Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau.

Dins l'entorn del Parc Natural existeix un altre nucli de poblacional d'aquesta espècie situat a l'Illa d'en Colom, tot i que no es tenen dades del nombre d'efectius.

Apium bermejoi

Dins el marc del Pla de Recuperació d'aquesta espècie endèmica menorquina catalogada en "perill d'extinció", i per tal de reforçar la seva distribució i abundància, existeixen en l'entorn del Parc Natural un total de 5 poblacions introduïdes d'*Apium bermejoi*.

Enguany s'han efectuat dues revisions de seguiment a totes les poblacions, una al juny i l'altre al novembre, per tal d'avaluar l'estat de conservació d'aquestes en dos períodes diferents i poder comparar les dades obtingudes respecte els anys anteriors (veure quadre següent):

Mongofra Vell		Capifort (P. Sa Font)		Sa Cudia		Macar de Sa Roba		Regal de s'Aigua	
Sup. (cm2)	Núm. taques	Sup. (cm2)	Núm. taques	Sup. (cm2)	Núm. taques	Sup. (cm2)	Núm. taques	Sup. (cm2)	Núm. taques

2014	JUNY	4277	13	10933	41	102	1	1261	24	1110	23
	NOVEMBRE	3006	25	3220	35	72	1	0	0	0	0
2013		3369	13	3591	17	283	8	2271	11	2704	10
2012		8540	11	5593	25	179	8	1698	-	1424	-
2011		5246	8	12476,8	15	3	1	-	-	-	-
2009*		2000	50	2000	50	20	4	-	-	-	-

Taula 8. Evolució de les 5 poblacions introduïdes d'*Apium Bermejoi* al PN de s'Albufera de Grau. Fonts: *UIB (any 2009), PN s'Albufera des Grau (anys 2011, 2012, 2013 i 2014)

Si analitzem les dades obtingudes durant aquest any, s'ha comprovat un notable augment en les totes les poblacions durant l'hivern i la primavera (revisió de juny) i una disminució dràstica durant l'estiu i tardor (revisió de novembre). Aquest fet s'explica per la pròpia biologia d'aquesta planta, molt poc adaptada a condicions climatològiques extremes.

El fet d'obtenir dades a la tardor ens pot donar una idea del comportament d'aquesta espècie durant els períodes de més risc per la seva supervivència (sequera a l'estiu i pluges torrencials a la tardor). Com es pot veure en el quadre anterior, s'ha comprovat que *Apium bermejoi* patreix una devallada molt important (tant en superfície d'ocupació com en nombre d'individus) durant l'estiu i la tardor, arribant fins i tot desaparèixer completament, com és el cas de les poblacions del Macar de sa Roba i el Regal de s'Aigua.

Erodium reichardii

Per a dur a terme el seguiment d'aquesta planta endèmica s'ha utilitzat la mateixa metodologia que ha estat emprada en els darrers anys: s'ha realitzat el seguiment de dues poblacions, una situada a Favàritx i l'altra al Pou d'en Caldes. A la població de Favàritx el seguiment es realitza a través de la presa de fotografies amb unes graelles de 2x2 cm de tots els individus etiquetats, a més del recompte d'espigues i flors. Aquestes fotografies ens donen la mesura d'ocupació al territori i, amb la comparativa dels anys anteriors, poden esbrinar la seva tendència poblacional. Al Pou d'en Caldes es tenen marcades 3 parcel·les de seguiment de 20X20 cm per tal de mesurar l'evolució reproductora de les plantes que es troben dins. Es compten el nombre d'individus i les espigues florals que existeixen. Aquest seguiment s'ha realitzat en dues visites, la primera al mes de maig (recomptes i fotografies) i la segona al mes de desembre (només fotografies). Es pot comprovar a través de les dades obtingudes aquest any que les poblacions d'*Erodium reichardii* dins el Parc segueixen una tendència estable.

		FAVÀRITX	
		Plantes	Espigues florals
ANY	2003	39-85	-
	2004	34-53	-
	2007	51-60	-
	2008	72	-
	2010	65	-
	2011	36	342
	2012	35	141
	2013	41	71
	2014	35	43

Taula 9. Evolució anual del nombre de plantes i espigues florals d'*Erodium reichardii* a la població de Favàritx. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

Espècies vegetals marines

Cymodocea nodosa

El 22 d'octubre de 2010 es van instal·lar tres quadres fixes de 0,16 m², a la zona de cala En Vidrier, amb la finalitat d'iniciar un seguiment exhaustiu d'aquesta fanerògama marina a la badia des Grau. Cada quadre es va subdividir en quatre subquadres de 0,04m², i es van realitzar diversos recomptes del nombre de feixos de cadascun. A partir de llavors cada any (llevat del 2013) s'ha fet un recompte del nombre de feixos de cada quadre i el resultat es mostren a la següent taula:

	2010	2011	2012	2014
Quadre 1	94	104	148	87
Quadre 2	76	72	94	54
Quadre 3	118	63	115	59

Taula 4. Evolució del nombre de feixos de *Cymodocea nodosa* dels tres quadres fixes instal·lats a la badia des Grau Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau.

Sembla idò que hi hagut una forta disminució en el nombre de feixos en els tres quadres fixos. En desconeixem els motius exactes, però durant la immersió es van trobar els quadres torts i gairebé coberts d'arena el que suggereix que una forta sedimentació produïda per algun fort temporal hi podria estar darrera.

3.2 Àrea de desenvolupament socioeconòmic

3.2.1 CENS RAMADER 2014 AL PN DE S'ALBUFERA DES GRAU

Els serveis tècnics de la Direcció General de Medi Natural que treballen al parc natural de s'Albufera des Grau, estan interessats en recopilar las dades relacionades amb els registres dels cens ramader de les explotacions presents dintre dels límits de l'espai natural protegit del Parc natural de s'Albufera des Grau, amb la finalitat d'incrementar els coneixements de la realitat socio-econòmica del sector agrícola - ramader de per una millor gestió. Per aquest motiu, el director del parc natural va presentar un escrit amb registre d'entrada al Consell Insular de Menorca 11424 de vint-i-un d'abril de 2014, on es demanen dades relacionades amb el registres ramaders (numero de Registre d'explotació, dades de l'explotació, titular, aparcer, cens ramader), de finques ubicades dins els límits del Parc natural de s'Albufera des Grau.

El parc natural de s'Albufera des Grau te una superfície terrestre de 3500 ha, l'ajuntament de Maó, es propietari de 92,16 ha, els xalets de Shangrila ocupen 10,13 ha i una empresa privada, (l'antiga, urbanitzadora) es propietària de unes 105,05 ha, a l'entorn del centre d'interpretació (d'aquestes, 35 ha son conreus).

Relació de explotacions amb cartilla ramadera

Capifort ES070320000058

Morella nou ES070320000680 (pastura Son Arrosa)

Morella Vell ES070320000768

Morellet ES070320000151

Turdunell de Dalt ES070320000066

Estancia de Turdunell ES070320000114

Es Banyul ES070320000045

Mongofre Nou ES070320000032

Mongofre Vell ES070320000067

Santa Rita ES070320000138

Sa Torre Blanca ES070320000041

Son Tema ES070320000100

Na Vermella ES070320000133

Sa Cudia Nova ES070320000780 (pastura Son Arrosa)

Santa Catalina ES070320000011

Es Planas ES070320000009

Es Capell de Ferro ES070320000800

Mila Nou ES070320000752 (pastura Escola Capacitació Sa Granja)

Na Aiguarden ES070320000073

Sa Boval ES070320000201

Sa Bualeta ES070320000152

Sa Torreta ES070320000182 (explotació de baixa)

San Bartolome ES070320000760

Relació de explotacions sense cartilla ramadera

Turdunell de Baix

Estancia d'es Prat

Estancia Alta

Sa Bassa

Es camp Roig

Sa Boval Nova

Santa Madrona

S'Albufera

Son Camomil·la

Hort des Banyul

S'hort des Lleó

Ses Salines d'Addaia

Cens de vaques frisones de producció de llet:

- **Capifort**...59 femelles reproductores. Atès que en l'any 2013 presentava un registre de 56 vaques frisones poden dir, que el registre es estable. Producció de llet
- **Mongofre Vell** ...0, l'any anterior tenia 35 vaques frisones per a la producció de llet, per tant, poden dir que s'ha produït una reconversió

total cap a las vaques de cria de vedells, en aquest sentit las 13 vaques frisones del cens ramader ja no produeixen llet.

- **Santa Rita...**32, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 33 vaques frisones poden dir, que es estable. Producció de llet
- **Son Tema-Addaia...** 73 hembras reproductores. Atès que en l'any 2013 presentava un registre de 80 vaques frisones poden dir, que el registre ramader de frisones es estable amb una petita disminució. Formatge artesa
- **Santa Catalina...**49 hembras reproductores. Atès que en l'any 2013 presentava un registre de 42 vaques frisones poden dir, que es estable, amb un petit augment . Formatge artesa
- **Morellet...** 36 hembras reproductores. Atès que en l'any 2013 presentava un registre de 35 vaques frisones poden dir, que es estable, amb un petit augment . Llet

Total Frisones en els registres ramaders del PN de l'any 2013 : 281(per produir llet 159, formatge 122)

Total Frisones en els registres ramaders del PN de l'any 2014 : 249(per produir llet 127, formatge 122)

Tendència. A baixar el cens de vaques productores de llet, per a la venda de llet a l'industrial i manteniment per a la seva transformació en formatge artesà.

Finques productoras de llet 2013 : 4

Finques productoras de formatge 2013: 2

Finques productoras de llet 2014 : 3

Finques productoras de formatge 2014: 2

Cens de vaques de raça menorquina per reproducció per carn

(Vaques didas)

- **Turdunell de Dalt...**24, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 24 vaques de raça Menorquina, poden dir, que es una explotació estable.
- **Morella Vell...** 4, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 3 vaques de raça Menorquina, poden dir, que es una explotació estable amb un leuger creixement.

- **Es Planas...**0, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 3 vaques de raça Menorquina, poden dir, que es una explotació amb finalització de l'activitat.
- **Es Capell de Ferro...**17, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 25 vaques de raça Menorquina, poden dir, que es una explotació estable amb decreixement creixement.
- **Torre Blanca...**23, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 23 vaques de raça Menorquina, poden dir, que es una explotació estable.
- **Sa Boval...**39, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 40 vaques de raça Menorquina, poden dir, que es una explotació estable.
- **Mongofre Nou...**3, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 0 vaques de raça Menorquina, poden dir, que es una explotació amb creixement i nova.

Total vaques Menorquines 2013: 118

Finques productoras 2013: 5

Total vaques Menorquines 2014: 110

Finques productoras 2014: 6

Tendència: Relativament estable

Cens de vaques de raça conjunt mestis per reproducció per carn

(Vaques didas)

- **Sa Bualeta...**7 atès que en l'any 2013 presentava un registre de 7 vaques de raça CM, poden dir, que es una explotació estable.
- **Es Planas...**0, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 7 vaques de raça CM, poden dir, que es una explotació sense activitat en quant a boví.
- **Capifort ...**25, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 28 vaques de raça CM, poden dir, que es una explotació estable o en lleuger decreixement.

Total vaques Conjunt Mestis: 51

Tendència: Estable o pujar

Cens de vaques de raça Limusina per reproducció per carn

Vaques didas

- **Mongofre Nou**.....18 atès que en l'any 2013 presentava un registre de 21 vaques de raça limusina, poden dir, que es una explotació en decreixement en relació d'aquesta raça.
- **Capifort**...1 atès que en l'any 2013 presentava un registre de 0 vaques de raça limusina poden dir, que es nova explotació d'aquesta raça.

Total vaques Limusines en 2013: 21

Total vaques Limusines en 2014: 19

Tendència: decreixement lleu

Total vaques destinades a producció de vedells de carn l'any 2013: 183

Total vaques destinades a producció de vedells de carn l'any 2014: 180

Cens de ovi per reproducció per carn

- **Morellet** ... 44 (*conjunto mestizo*, CM) atès que en l'any 2013 presentava un registre de 67, femelles reproductores, poden dir, que es una explotació en decreixement en relació al cens d'oví.
- **Morella Vell**...14 (*conjunto mestizo*, CM) atès que en l'any 2013 presentava un registre de 14, femelles reproductores, poden dir, que es una explotació estable en relació al cens d'oví.
- **Santa Rita**... 27 (*conjunto mestizo*) atès que en l'any 2013 presentava un registre de 28, femelles reproductores, poden dir, que es una explotació estable en relació al cens d'oví.
- **Mongofra Vell**... 88 (*conjunto mestizo*) i 15 de raça Menorquina atès que en l'any 2013 presentava un registre de 119, femelles reproductores de CM, poden dir, que es una explotació en decreixement en relació al cens d'oví de CM i nova en quant a la raça Menorquina.
- **San Bartomeu**...32(explotació en decreixement, 40 femelles reproductores l'any 2013).

Total ovins reproductors destinats a producció de carn l'any 2013: 268

Total ovins reproductors destinats a producció de carn l'any 2014: 220

Cens de cabres per reproducció per carn

- **Mongofra Vell**...34, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 75, femelles reproductores de caprí creuat, poden dir, que es una explotació en decreixement en relació al cens de caprí.

- **Son Tema...**14, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 10, femelles reproductores, poden dir, que es una explotació en creixement en relació al cens de caprí.
- **Morellet...**0, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 4, femelles reproductores, poden dir, que es una explotació de baixa en relació al cens de caprí.
- **Capifort...**3, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 4, femelles reproductores, poden dir, que es una explotació en decreixement en relació al cens de caprí.
- **Santa Rita...**5, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 0, femelles reproductores, poden dir, que es una explotació en creixement en relació al cens de caprí.

Finques productores 2013: 5

Finques productores 2014: 4

Total caprí destinades a producció de carn l'any 2013: 114

Total caprí destinades a producció de carn l'any 2014: 56

Una disminució del 50,8 % en el cens de caprí

Cens d'Equi per reproducció (egües)

- **Es Planas:...** 18, trot
- **Morellet:..** 15, Asturcons, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 15, femelles reproductores, poden dir, que es una explotació en que es manté, en relació al cens de equí.
- **Morella Vell** : 4, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 1, femelles reproductores de egües, poden dir, que es una explotació en creixement en relació al cens.
- **Mongofre Nou...**1, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 0, femelles reproductores de egües, poden dir, que es una explotació nova en relació al cens.
- **Santa Rita:** ...1, atès que en l'any 2013 presentava un registre de 0, femelles reproductores de eugues, poden dir, que es una explotació nova en relació al cens
- **Es Capell de Ferro:...**5 (2ME, 3 CM), atès que en l'any 2013 presentava un registre de 0, femelles reproductores de egües, poden dir, que es una explotació nova en relació al cens.
- **Torre Blanca:...**3 (ME), no tenim dates de l'any 2013.

Total cens eugues reproductores l'any 2014...47

Cens d'Equi per reproducció (Asini)

- **Morella Vell** :... 1, no tenim dades de l'any 2013.
- **Son Tema** :...1, no tenim dades de l'any 2013.

Total cens someres reproductores l'any 2014...2

Cens gallines

- **Morella Vell**:...13 (Me), no tenim dades de l'any 2013.
- **Es Banyul**:...10, no tenim dades de l'any 2013.
- **Montgofre Nou**:...8 i 96 perdiu
- **Mongofre Vell**:... 11, no tenim dades de l'any 2013.
- **Santa Rita**:...14, no tenim dades de l'any 2013.
- **Torre Blanca**, 12, no tenim dades de l'any 2013.
- **Son Tema-Addaia**:...18, no tenim dades de l'any 2013.
- **Santa Catalina**:... 13, no tenim dades de l'any 2013.
- **Es Planas**:... 15, no tenim dades de l'any 2013.
- **Es Capell de Ferro**:...50, (9 ME), no tenim dades de l'any 2013.
- **Morellet**:...40, i 5 oques i 9 ànneres, no tenim dades de l'any 2013.
- **Capifort**:...60, no tenim dades de l'any 2013.
- **Sa Bualeta**:...15, no tenim dades de l'any 2013.

Total cens gallines l'any 2014...265 (22 ME)

Cens porqui per reproducció

- **Es Capell de Ferro**:...1

Total cens reproductor l'any 2014...1, no tenim dades de l'any 2013.

3.3.Àrea d'ús públic

3.3.1. Projecte de millora de la senyalització del parc

En el marc de la regulació de l'ús públic dels espais naturals protegits, l'Institut Balear de la Natura ha detectat mancances en la senyalització i va dur a terme la millora de la senyalització del parc natural de s'Albufera des Grau.

Concretament, durant l'any 2014 s'han instal·lat les següents senyals:

- Dues senyals de prohibit cans a les dues platges de l'Illa d'en Colom, a s'Arenal d'en Moro i Tamarells.
- Una senyal de prohibit donar de menjar a les ànades i una senyal interpretativa amb explicacions sobre el motiu d'aquesta prohibició a l'itinerari de sa Gola.

Imatge 1. Cartell interpretatiu sobre la conveniència de no donar pa a les ànades.

- Una senyal de prohibit cans - zona de nidificació, una senyal de prohibit el pas de persones - zona de nidificació i una senyal interpretativa amb explicacions de per què està prohibit passejar amb cans a Addaia.
- Diverses senyals al centre de recepció amb la finalitat de facilitar als usuaris trobar el punt d'informació, un cartell d'administració i un altra indicant l'accés al centre de recepció.
- Substitució d'una senyal a la Reserva integral dels illots d'Addaia. Substitució del mapa general de l'itinerari blau i de la senyal indicadora dels usos permesos i prohibits.
- Substitució de dos cartells malmesos de prohibit passar en els itineraris verd i blau.
- Reposició i instal·lació de noves ferratines de prohibit cans

S'han obtingut autoritzacions per instal·lar durant el 2015 :

- Dues senyals a la zona del desviament de la carretera cap al centre de recepció.
- Una senyal interpretativa amb explicacions sobre la prohibició de passejar amb cans a l'itinerari de sa Gola
- Postes de fusta lligats amb cordes i dues senyals reguladores al camí d'accés al far de Favàritx.
- Dues senyals de prohibit fer munts de pedra al voltants de la bassa temporal del Cos des Síndic.
- Renovació de l'autorització temporal de les dues senyals interpretatives al sistema dunar de Presili instal·lades l'any 2013, ara s'ha obtingut autorització pels propers quatre anys.

Finalment també s'han netejat de vegetació i s'han reparat els suports d'alguns cartells del parc.

3.3.2. Reedició dels fulletons generals del parc

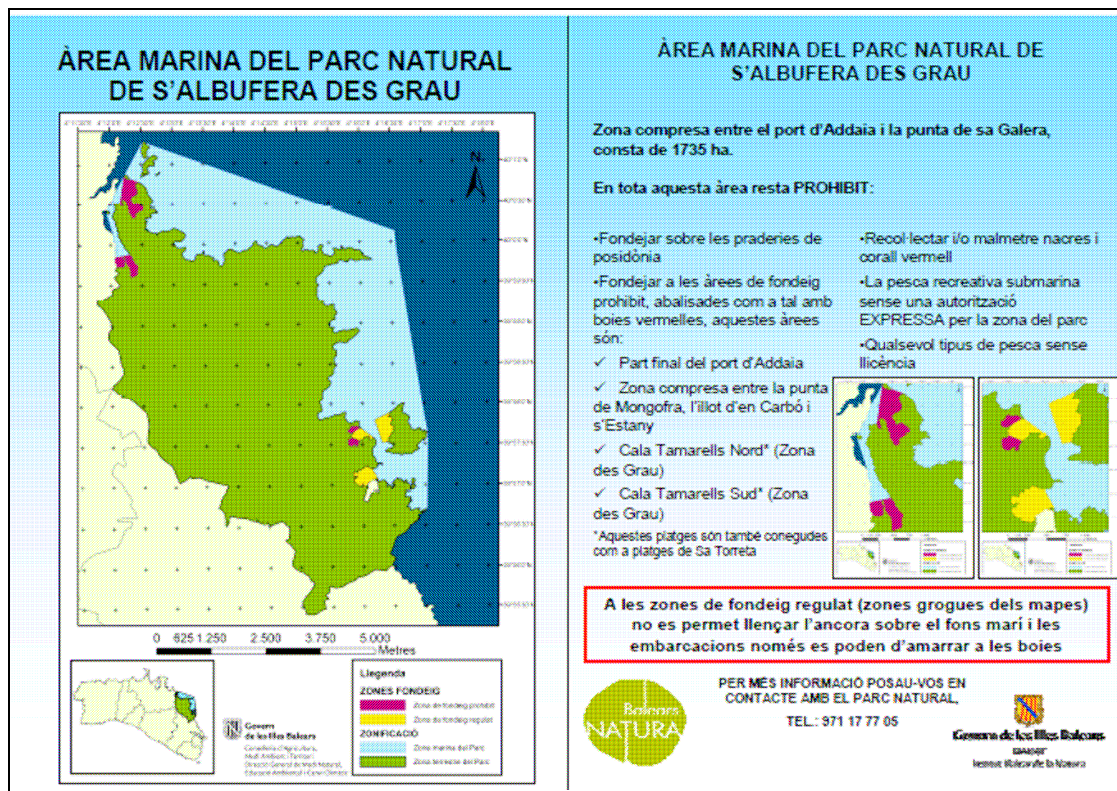
Fulletó itinerari de Santa Madrona (anglès, 1000)

Fulletó itinerari del Mirador de Cala Llimpa (alemany, 1000)

Fulletó general del Parc natural de s'Albufera des Grau(Castellà, 1000-anglès, 1000-alemany, 1000)

3.3.3 Edició de fulletons generals sobre l'àrea marina

Edició de 320 fulletons informatius (anglès 80, Castellà 80, Català 80, Francès 80) en relació a l'àrea marina del Parc Natural de s'Albufera des Grau(zona compresa entre el port d'Addaia i la punta de sa Galera, consta de 1735 ha). Amb els fulletons s'ha pretès informar als usuaris de les zones permeses de fondeig prohibit, les zones de fondeig regulat, la prohibició de fondejar sobre les praderies de posidònia, la prohibició de recol·lectar i/ o malmetre nacres i corall vermell, la regulació de la pesca recreativa submarina etc. Aquests fulletons s'ha repartit en centres nàutics, marines i ports esportius així com també directament als usuaris en les diferents sortides de vigilància de l'Àrea marina.

Imatge 2. Fulletó informatiu sobre l'àrea marina del parc

3.3.2 Projecte de delimitació, tancament i conservació de sistemes dunars

Amb la finalitat de preservar les zones de dunes dins de l'àmbit del Parc natural, s'han sol·licitat diverses autoritzacions per poder dur a terme tot un seguit d'actuacions durant el 2015. Les activitats previstes amb autoritzacions són les següents:

- Millorar l'estat de conservació de la part fixa del sistema dunar que es troba a l'itinerari de Sa Gola. En aquest sentit es vol fer una selecció dels pins en pitjor estat de conservació i amb major risc de caiguda, especialment els que es troben més a prop de l'entorn del camí de cavalls, i efectuar la seva retirada. La finalitat es afavorir la implantació d'un hàbitat més acord amb les característiques de la zona (sivinar) així com a la millora de seguretat dels usuaris del parc i el camí de cavalls.
- Delimitació i senyalització del sistema dunar de s'Arenal d'en Moro a l'Illa d'en Colom.
- S'ha demanat a la Demarcació de Costes la instal·lació d'una passarel·la de fusta elevada per tal que els usuaris de la platja i el Camí de Cavalls puguin accedir a l'Arenal de morella sense malmetre el sistema dunar i facilitant-los el trànsit.

3.3.4 Atenció als visitants

Horari d'atenció al públic

L'horari establert d'atenció al públic del Centre de Recepció durant l'any 2014 ha sigut el següent:

- D'abril a octubre:
 - Divendres, dissabte, diumenge i dilluns de 9 a 15h
 - Dimarts, dimecres i dijous de 9 a 19h
- De novembre a març:
 - Divendres, dissabte, diumenge i dilluns de 9 a 15h
 - Dimarts, dimecres i dijous de 9 a 17h

Visites al Centre de Recepció Rodríguez Femenies

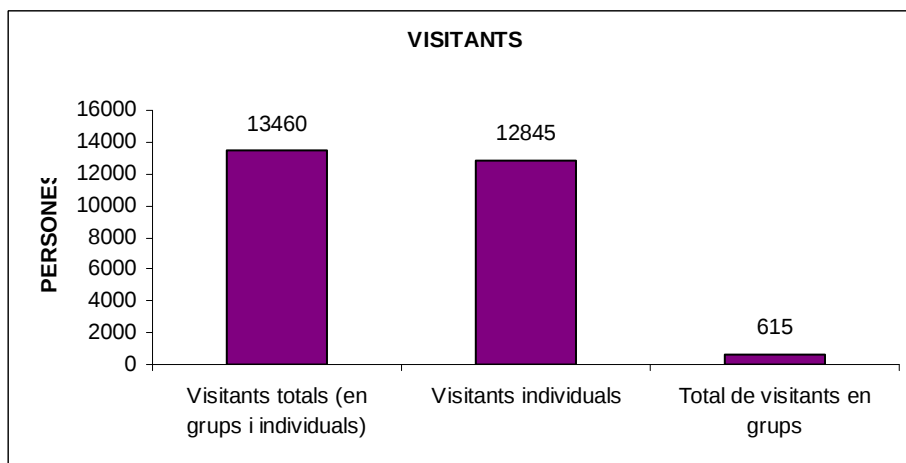
La memòria dels visitants al Centre de Recepció està compresa des del dia 1 de gener fins el dia 31 de desembre de 2014. Les dades obtingudes contemplen els següents paràmetres:

- Hora d'arribada al centre
- Nombre de persones
- Visitants a l'exposició
- Procedència: balears, peninsulars, anglesos, alemanys, italians, altres

El nombre total de persones que han visitat el centre durant l'any 2014 ha estat de **13.460** persones.

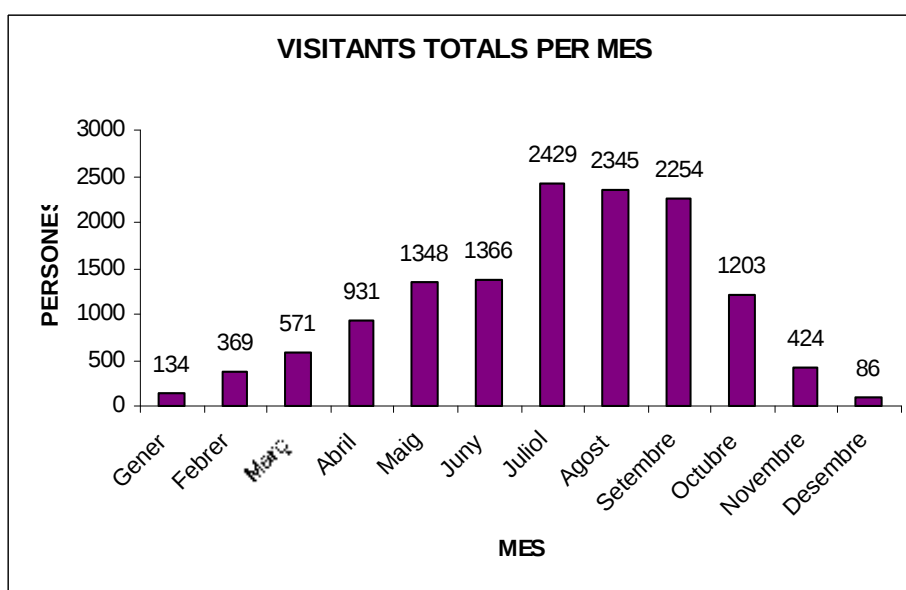
El total de persones que a nivell individual van passar pel centre va ser de **12.845**. Per altra banda, **615** persones van venir en grup (visites guiades, centres educatius, grups individuals). Aquestes dades queden reflectides al gràfic 1.

Aquesta xifra comptabilitzen les persones que entren al centre a demanar informació, es tracta de una quantitat inferior a les que realment arriben al centre però queden dins el cotxe o fora del recinte. Tampoc estan comptabilitzades les persones que fora dels horaris han estat ateses per qualsevol altra persona del parc.

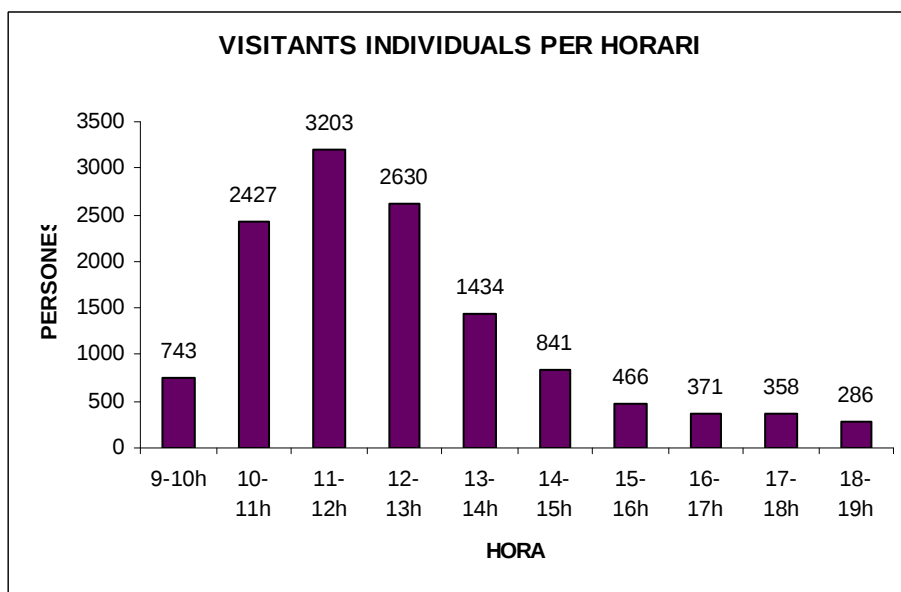
Gràfic 1. Visitants al centre de recepció 2014. Font d'elaboració: Parc natural de s'Albufera des Grau

Als següents gràfics es pot observar el recompte per mesos així com les hores de màxima afluència. S'han rebut més visites durant els mesos de juliol i d'agost, un total de **2.429** i **2.345** persones respectivament, aquestes dades coincideixen amb la temporada d'estiu. S'han rebut menys visites durant el mes de gener, **134** persones. Aquestes dades són reflex de l'estacionalitat del turisme en Menorca.

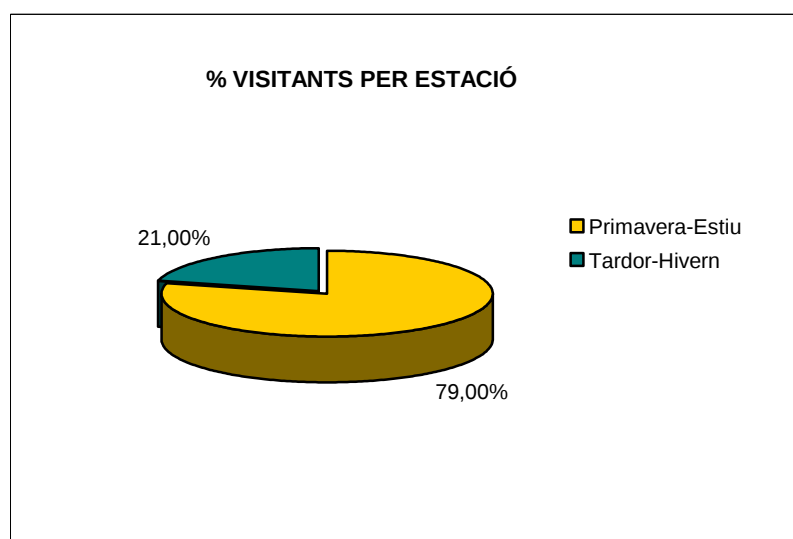
Gràfic 2. Visitants totals per mes 2014. Font d'elaboració: Parc natural de s'Albufera des Grau

Les hores de màxima afluència van ser al migdia entre les 11 i 12 hores (gràfic 3).

Gràfic 3. Visitants individuals per horari 2014. Font d'elaboració: *Parc natural de s'Albufera des Grau*.

Durant la primavera i l'estiu **10.673** persones van visitar el centre de recepció mentre que **2.787** van visitar el centre durant la tardor i l'hivern. Aquestes xifres donen com a proporció un 79% en front a un 21% respectivament (veure gràfic 4). Com a mesos de primavera i estiu s'han tingut en compte abril, maig, juny, juliol, agost i setembre i com a mesos de tardor i hivern: octubre, novembre, desembre, gener, febrer i març.

Gràfic 4. Visitants totals per estació 2014. Font d'elaboració: *Parc natural de s'Albufera des Grau*.

Visitants a l'exposició

A l'exposició del centre de recepció podem trobar una representació de diferents tipus d'ecosistemes dins del parc natural: sistemes dunars mòbils i fixos, l'albufera, el mar, els penya-segats amb fauna i flora associada. A més la projecció de vídeo: "Ecologia de s'Albufera des Grau" ofereix una explicació detallada sobre els canvis durant les estacions de l'any de s'Albufera. La duració es de vint minuts i s'ofereix en català, castellà, anglès i alemany. El preu d'entrada és de 2 Euros.

Al llarg de l'any **445** persones van visitar l'exposició i durant els mesos de màxima afluència, de juny al setembre, **354** persones van visitar l'exposició.

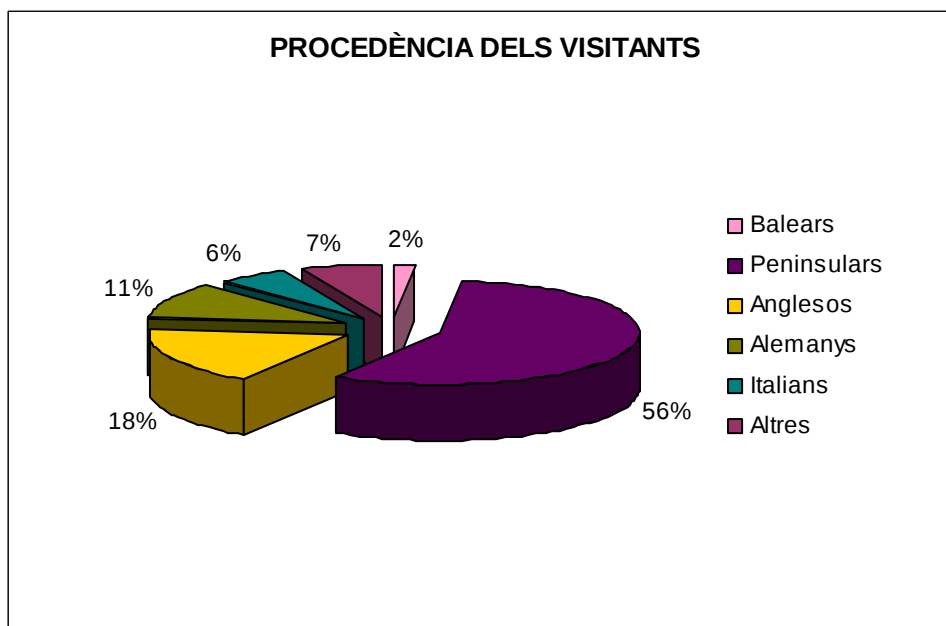

Imatge 3. Representació de la part fixada d'un sistema dunar.

Procedència dels visitants

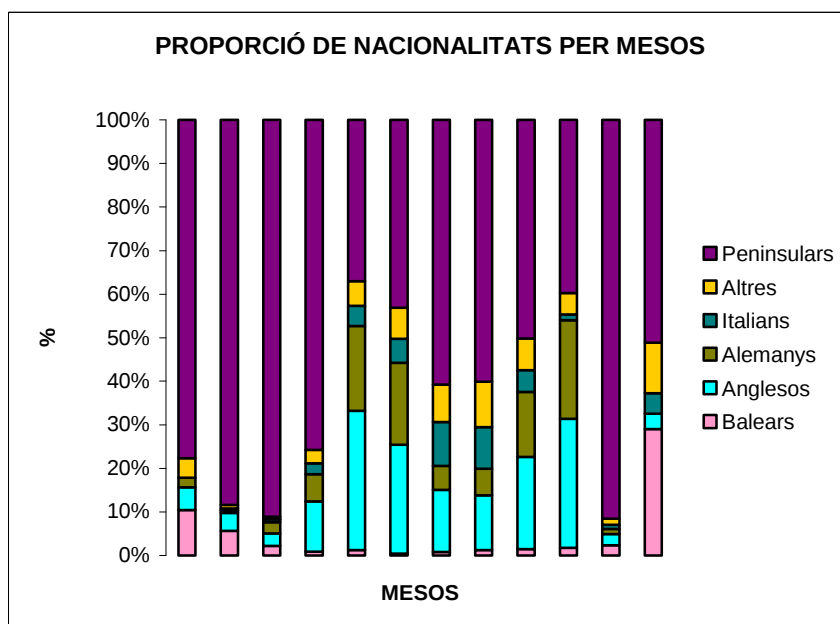
En quant a la procedència dels visitants, s'han dividit en sis grups en funció de si són de les Illes Balears, de la península, anglesos, alemanys, italians i altres nacionalitats.

El percentatge de peninsulars es situa en un 56%, seguits dels anglesos amb un 18%, un 11% d'alemanys, un 6% d'italians, un 2% de visitants de les Illes Balears i un 7% d'altres nacionalitats.

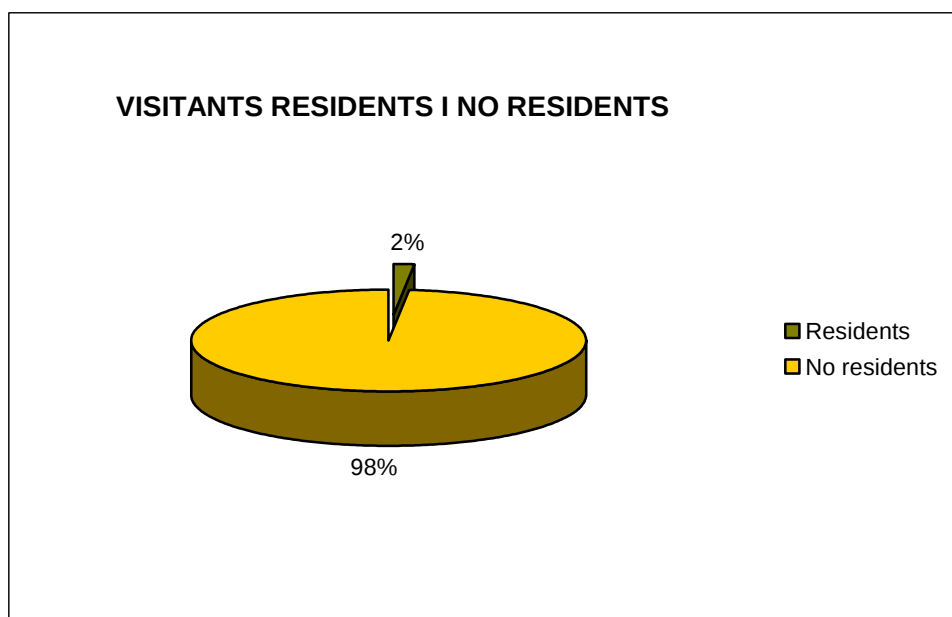
Gràfic 5. Procedència dels visitants 2014. Font d'elaboració: *Parc natural de s'Albufera des Grau*.

Les dades relatives a la proporció per mesos dels diferents grups establerts anteriorment estan representats al següent gràfic. Cal destacar els mesos de maig, juny, setembre i octubre durant els quals la proporció de visitants anglesos i alemanys és bastant elevada. Per altra banda la proporció de visitants residents és major els mesos de novembre, desembre, gener i febrer.

Gràfic 6. Proporció de nacionalitats per mesos durant l'any 2014. Font d'elaboració: *Parc natural de s'Albufera des Grau*.

Les dades de l'any 2014 ens mostren com un 2% de les persones que visiten el centre són de les Illes Balears en front a un 98% de persones visitants no residents.

Gràfic 7. Visitants residents i no residents 2014. Font d'elaboració: *Parc natural de s'Albufera des Grau*.

Visites en grups

Les visites en grup es divideixen en visites guiades, centres educatius, Imsero, grups d'agències i grups que venen pel seu compte, com es mostra a continuació, en total van venir en grup **615** persones en grup.

VISITANTS AL CENTRE DE RECEPCIÓ	
Amb visites guiades	310
Centres educatius	126
Imsero	113
Agències	19
Grups individuals	47
TOTAL	615

Taula 1. Visitants al centre de recepció 2014. Font d'elaboració: *Parc natural de s'Albufera des Grau*.

Visites guiades

Com a introducció a la visita guiada per l'itinerari blau, es fa una visita comentada al centre de recepció.

L'oferta de visites guiades per a adults es realitza a l'estiu tres dies a la setmana, aquest any la primera visita va ser el 16 de juny i la darrera el 18 de setembre. En total van participar 310 persones.

A la memòria d'educació ambiental ja surten reflectides aquestes dades, no obstant s'han tingut en compte per a realitzar el computo global de visitants al centre.

Visites de Centres Educatius

Entre les activitats d'educació ambiental programades de cara als centres educatius es contempla la projecció de l'audiovisual "Ecologia de s'Albufera des Grau" per tant s'han comptabilitzat tots aquells grups que van passar pel centre durant el període lectiu.

Van participar un total de 126 alumnes. A la secció d'educació ambiental es fa referència als diferents nivells educatius així com a la relació dels Centres que hi van assistir.

Visites de IMSERSO

L'agència de viatges Novo Tours va incloure una visita guiada pels seus propis guies pels itineraris del parc juntament amb la projecció del vídeo "Ecologia de s'Albufera del parc" als grups de jubilats procedents de tota Espanya. Durant l'any 2014 van passar 576 persones del IMSERSO.

Visites de grups en general

A vegades també es posen en contacte grups que volen passar pel centre per visitar l'exposició i veure la projecció del vídeo i després visitar el parc pel seu compte per agències i a títol personal. Durant l'any 2014 van passar pel centre 19 i 47 persones respectivament.

Cadires Joëlette

Els informadors del Centre de recepció del Parc, gestionen el préstec d'aquestes cadires tot terreny per a persones amb mobilitat reduïda. Durant el 2014 s'han atès 15 sol·licituds.

3.3.3. Educació i interpretació ambiental

A continuació es presenten les dades de participació referents a les activitats dutes a terme per l'equip d'educació i interpretació ambiental del Parc natural de s'Albufera des Grau durant l'any 2014.

Les dades estan agrupades en dos grans blocs:

- **Centres Educatius- educació formal.**

Activitats didàctiques dirigides als alumnes dels Centres Educatius.

- **Públic general- educació no formal.**

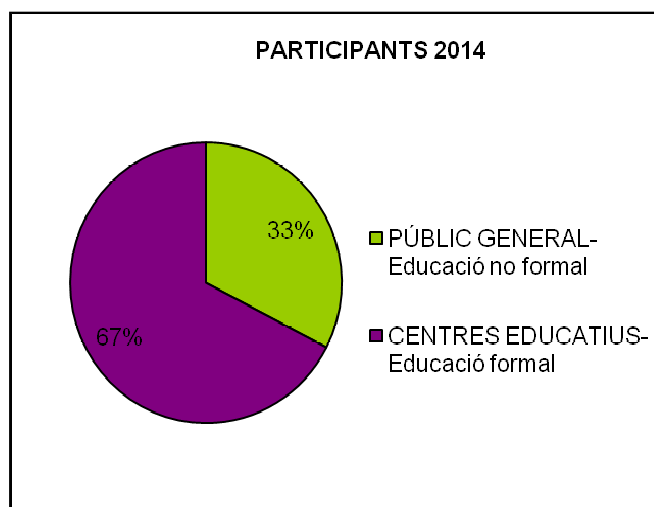
Visites guiades, sortides en caiac, agenda d'activitats, gimcana des Grau i altres grups.

Dades generals de participació

A continuació tenim les dades dels participants a les activitats d'educació i interpretació ambiental.

2014	PARTICIPANTS	GRUPS
PÚBLIC GENERAL- Educació no formal	1227	64
CENTRES EDUCATIUS- Educació formal	2537	115
TOTAL	3764	179

Taula 2. Participants a les activitats. *Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau*

Gràfic 8. Percentatge de participants a les activitats.

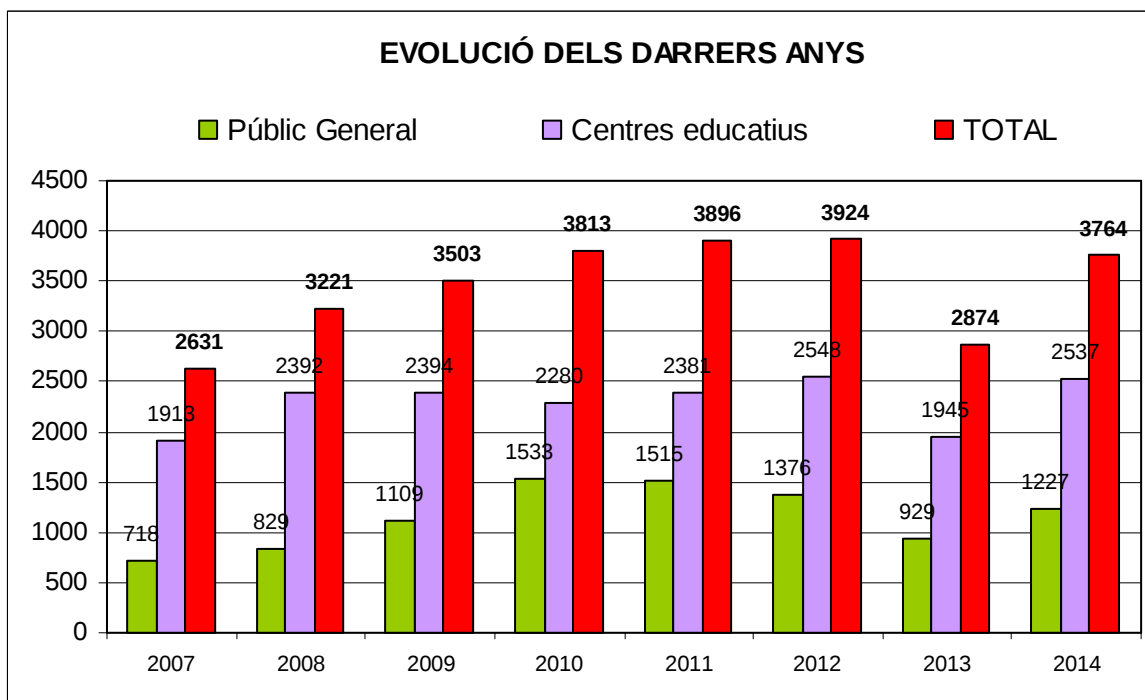
Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau

Dades comparades al llarg dels anys

La tendència a l'alça dels darrers anys es va veure trencada l'any 2013. Durant 2013 l'equip d'educació i interpretació ambiental va quedar amb el 50% de personal (de dues educadores a una) durant 10 mesos. La situació es va normalitzar al febrer de 2014, i es veu com també les dades quantitatives tendeixen a la normalització durant aquest any.

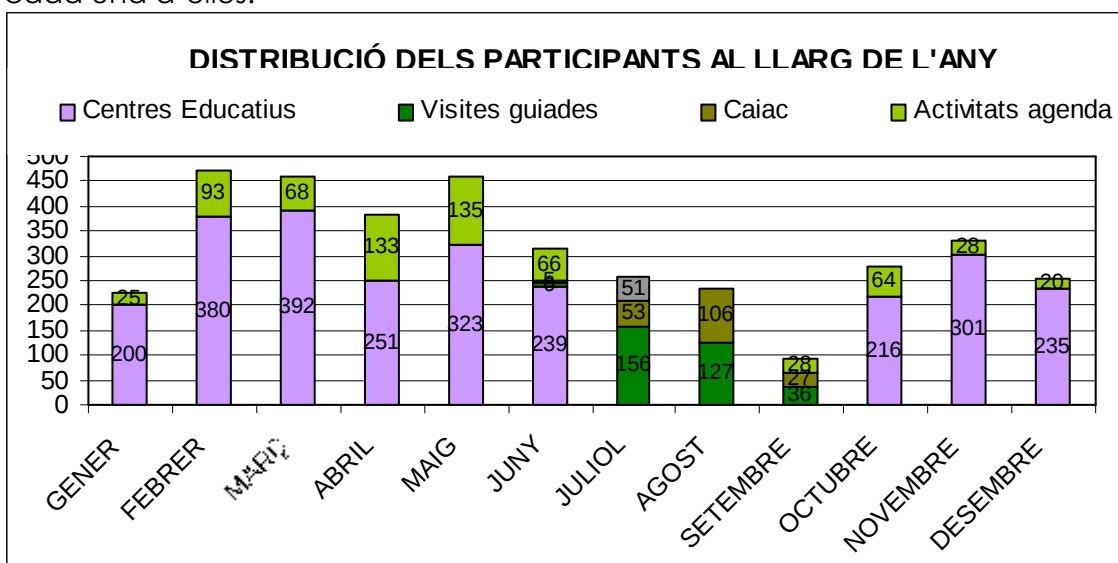
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Públic General	718	829	1109	1533	1515	1376	929	1227
Centres educatius	1913	2392	2394	2280	2381	2548	1945	2537
TOTAL	2631	3221	3503	3813	3896	3924	2874	3764

Taula 3. Evolució de participants a les activitats. *Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau*

Gràfic 9. Evolució de participants en les activitats. Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau

L'oferta d'activitats varia al llarg de l'any, i per tant també els participants en cada una d'elles.

Gràfic 10. Distribució de participants a les activitats al llarg de l'any.. Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau

Activitats als centres educatius

Totes les activitats que s'han realitzat amb els Centres Educatius tenen la següent estructura excepte el *Taller d'aromes* que no té activitat prèvia a càrrec de l'educador:

Activitat prèvia.

Els educadors/es s'han desplaçat al centre educatiu per realitzar aquesta activitat amb els alumnes uns dies abans de la sortida.

Visita al Parc Natural.

Els alumnes han vingut al Parc Natural a realitzar les activitats amb els educadors/es ambientals del parc.

Proposta de post-visita.

En el dossier que hem entregat al mestre/a hi ha una proposta d'activitat per realitzar a l'escola dies després de la visita al parc. Aquesta activitat va a càrrec del/la mestre/a i desconexim si l'han realitzada.

Cada una de les activitats està destinada a un o dos nivells educatius.

Qui viu a s'Albufera?	4 anys
Els Exploradors de la natura	2n de primària
La mar	3r i 4t de primària
Taller Aromes	4t i 5è de primària
El far de Favàritx	5è i 6è de primària
S'Albufera	6è de primària
Les aus	ESO
Visita general	Grups especials (NEE, de fora de l'illa)

Taula 4. Activitats d'educació ambiental. Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau

Enguany el *Fullet de les activitats al Parc natural de s'Albufera des Grau* s'ha fet arribar només per correu-e (no hem fet versió impresa) a tots els centres educatius de l'illa durant el mes de setembre amb l'enllaç al full d'inscripció de la pàgina web d'IBANAT.

INSCRIPCIÓ

Trobareu el full d'inscripció a la web d'IBANAT (oferta educativa) i en el següent enllaç:
<http://www.caib.es/educacion/contenidos/museo-M344.aspx?CA&cont=38537>
 Envieu-lo per correu-e a educacioambientalesgrau@yahoo.es i nosaltres us farem arribar la confirmació o ens posarem en contacte amb vosaltres en el termini d'un mes. Les inscripcions es faran per ordre d'arribada.

PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU

CURS 2013-2014

activitats

d'educació ambiental

INFORMACIÓ

PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU
 Centre de Recepció Rodríguez Femenías
 Tel 971 177705 i 609 60 12 49
educacioambientalesgrau@yahoo.es

Centre de les Illes Balears
 Departament de Medi Natural
 2013-2014

<http://www.caib.es/educacion/contenidos/museo-M344.aspx?CA&cont=38537>

activitats

Us presentem el programa d'educació ambiental destinat als Centres Educatius i us convidem a participar-hi. Totes les activitats són gratuïtes, necessiten inscripció i són guiades per un educador ambiental del Parc. Cada activitat consta de tres parts: aïllada (activitat prèvia al Centre Educatiu), durant (activitat al Parc), i després (proposita de feina de síntesi al Centre Educatiu).

ELS EXPLORADORS DE LA NATURA
 De novembre a febrer
 2n PRIMÀRIA
 En aquesta activitat els fills es converteixen en exploradors de la natura. Far silenci, anar a poc a poc, escoltar, sentir, observar amb el telescopi i anar tot sols per un petit itinerari... seran algunes de les coses que hauran de fer per aconseguir el diploma d'exploradors.

TALLER D'AROMES
 Tot l'any
 4t i 5è PRIMÀRIA
 Les plantes aromàtiques que trobem al Parc natural i les seves qualitats seran el punt de partida d'aquest taller. Després de conèixer algunes d'aquestes plantes els nens experimentaràn amb les essències i elaboraran un cosmètic natural a partir d'aquestes.

S'ALBUFERA DES GRAU
 De novembre a febrer
 6è PRIMÀRIA
 En aquesta activitat observarem amb el telescopi i els alumnes conseriran les característiques de la duna mòbil, la duna fixa i dels elements que configuren s'Albufera des Grau.

QUI VIU A S'ALBUFERA?
 Tot l'any
 4 ANYS
 El conte de titelles d'en Xoc, una fàula, servirà d'introducció a l'activitat. L'objectiu de la sortida serà aconseguir veure aquest animal i observarlo amb el telescopi alhora que anirem descobrint l'entorn natural a partir d'un joc d'endevinalles.

LA MAR
 Tot l'any
 3r i 4t PRIMÀRIA
 El joc de la tortuga de la mar ens servirà per acostar-nos al coneixement d'aquest animal i els impactes ambientals que l'afecten. Observarem i classifiquem el que trobem damunt l'aigua i construïm una xarxa tridimensional en la qual cada alumne serà un dels organismes que formen aquesta xarxa.

EL FAR DE FAVÀRITX
 Tot l'any
 5è i 6è PRIMÀRIA
 Perquè serveixin els fars, com funcionen avui en dia i quina era la feina dels farers antigament seran algunes de les coses que descobriren els alumnes en aquesta activitat. Gaudits pel propi farer i visitant l'observatori de peixos antics i pagans al far.

LES AUS
 De novembre a febrer
 ESO
 A més de l'observació directa d'aus a s'Albufera, en aquesta activitat tractarem de conèixer diferents aspectes de les aus i el seu comportament, la seva morfologia, les migracions i els impactes ambientals que les afecten.

Imatge 4. Fulletó de les activitats destinat a centres educatius.

Dades de participació dels Centres educatius

Aquestes són les dades de participació a les activitats d'educació ambiental del centres educatius al parc durant 2014.

Mestres

Els mestres que han participat a les activitats (no computats en les dades dels alumnes) són un total de 212.

Activitats prèvies

La majoria d'activitats que es realitzen al parc compten amb una activitat prèvia en la qual una educadora ambiental es desplaça al centre educatiu uns dies abans de la sortida. Es tracta d'una sessió d'una hora amb cada grup que posteriorment visitarà el parc. La finalitat d'aquestes activitats és

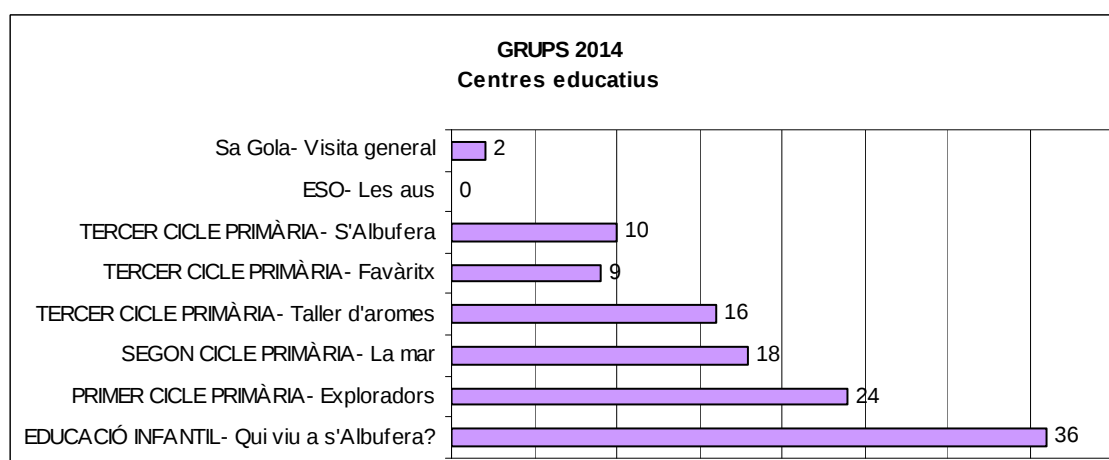
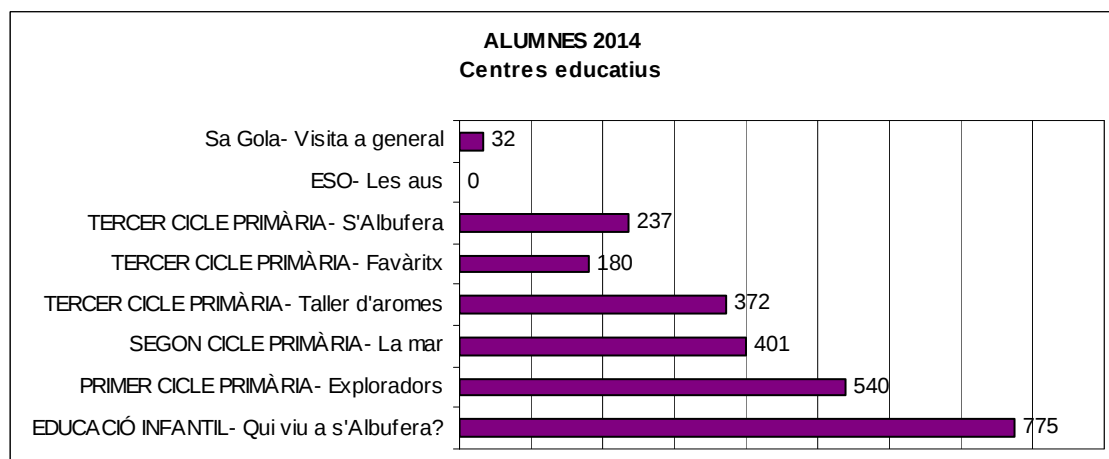
introduir, presentar i motivar la futura visita. Duran el curs escolar es destinen els dilluns a aquestes visites als centres educatius. Enguany s'han realitzat 96 visites prèvies atenent un total de 2134 alumnes.

Activitats prèvies	2134
Activitats al parc	2537
Mestres	212
TOTAL	4883

Taula 5. Participants dels centres educatius 2014.
Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau

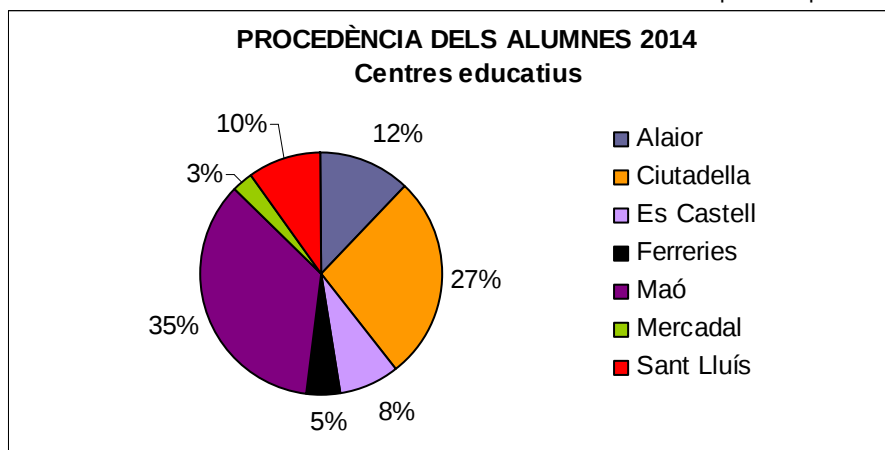
Activitats al parc

Es tracta pròpiament de les activitats que es realitzen al parc natural. Els grups són rebuts per les educadores ambientals per dur a terme les activitats. En la majoria de casos un grup està atès per dues educadores per tal partir-lo i d'aquesta manera baixar la ratio a la meitat. Han participat en aquestes activitats un total de 2537 alumnes de 115 grups.

Gràfic 11 i 12. Distribució d'alumnes i grups per activitats i nivell educatiu. *Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau*

Procedència dels alumnes dels centres educatius participants.

Gràfic 13. Percentatge de procedència dels alumnes participants. *Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau*

Activitats destinades a públic en general

L'equip d'educació i interpretació ambiental realitza activitats dirigides al públic general durant tot l'any.

- Visita guiada a s'Albufera. Estiu
- Sortida en caiac. Estiu
- Activitats d'agenda. Dos o tres dissabtes al mes durant tot l'any
- Gimcana des Grau. Festes des Grau (juliol)

El preu per participar a les activitats és d'entre 4 i 8 euros, sent més reduït per als menors de 13 anys, i gratuït quan les activitats coincideixen amb la celebració d'una efemèride (Dia Mundial de les zones humides, Dia europeu dels parcs, Diada de les Illes Balears...).

Difusió de les activitats

De cada activitat s'ha realitzat un cartell i se li ha donat difusió pels següents mitjans:

Mailing mensual a

- premsa i mitjans de comunicació locals
- entitats (associacions, escoles, IES, biblioteques, ajuntaments,...) als que s'ha demanat que l'imprimissin i pengessin el cartell si trobàvem que les activitats podien ser d'interès dels seus usuaris
- particulars (del llistat d'adreces que hem anat recollint dels participants a les activitats que en realitzar l'enquesta de satisfacció han volgut ser inclosos en aquest directori d'adreces-e).

Web de la caib www.balearsnatura.com, twitter i facebook.

Webs que recullen activitats de caire cultural i turístic (agendes d'activitats).

En concret per a les activitat d'estiu (visites guiades i sorties en caiac) s'ha fet entrega del cartell en paper i fulletons a les Oficines d'informació turística. Els cartells també s'han penjat en alguns establiments.

Imatge 5 i 6 . Cartells de les activitats destinades al públic

Inscripció

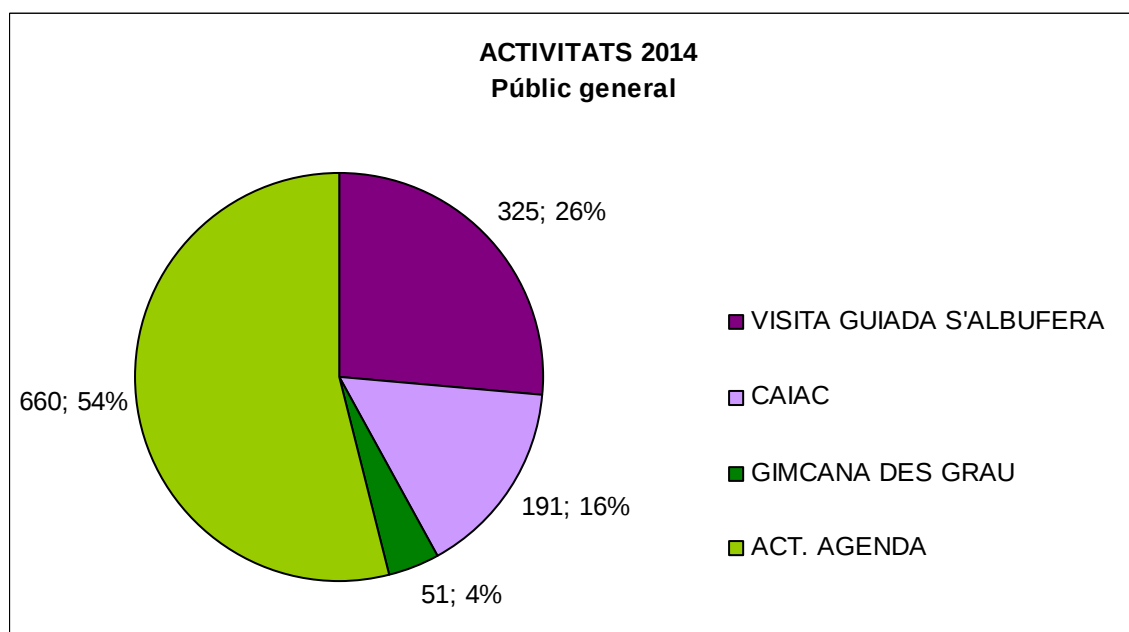
Els interessats en participar a les activitats s'inscriuen telefonant o enviant un correu electrònic al parc.

Dades de participació del públic general

A continuació es mostren les dades de participació les activitats destinades al públic en general.

ACTIVITATS ANY 2014	GRUPS	PARTICIPANTS
VISITA GUIADA S'ALBUFERA	24	325
CAIAC	8	191
GIMCANA DES GRAU	1	51
ACTIVITATS D'AGENDA	21	660
TOTAL	54	1227

Taula 6. Participants a les diferents activitats. *Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau*

Gràfic 14. Percentatge de participants a les diferents activitats. *Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau*

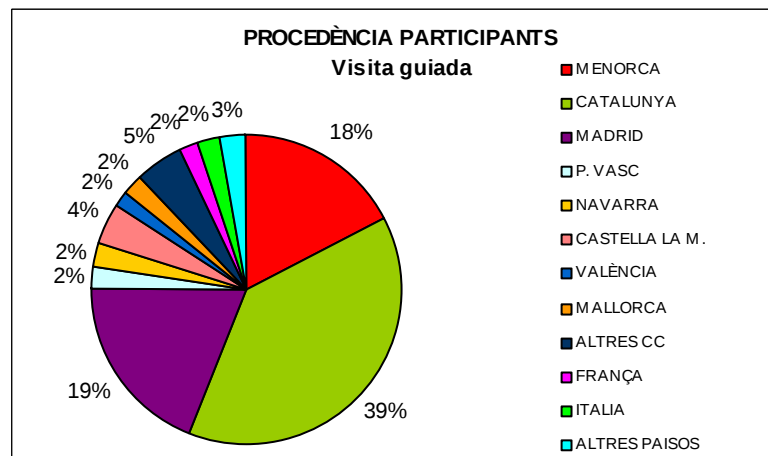
Visita guiada a s'Albufera des Grau

En aquesta activitat es visita l'exposició del centre de recepció i es recorre l'itinerari de sa Gola. Es dona una visió general del parc i de s'Albufera, durant el recorregut es parla de molts aspectes (espais naturals protegits, parc

natural, albufera, flora i fauna, adaptacions ecològiques, història del parc, dunes, platges i posidònia...). Aquesta activitat es realitza bàsicament a l'estiu, i els participants són principalment turistes (82%), però hem observat un augment de la participació de població local en els darrers anys (18%). Enguany s'han realitzat 24 visites amb un total de 325 participants.

Oferta i horaris de les visites guiada a l'estiu:

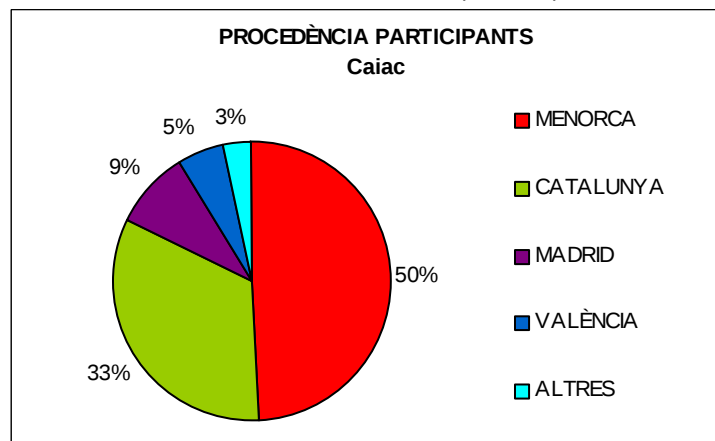
Dimarts	18h català
Dimecres	10h castellà
Dijous	18h castellà

Gràfic 15. Procedència dels participants a la visita guiada. Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau

Sortida en caiac

En aquesta activitat es realitza una sortida marina amb caiac per la costa del parc, sortint des Grau i aturant a l'Illa d'en Colom. Durant l'itinerari es parla dels aspectes marins més rellevants, de dunes i platges, posidònia, sargantanes endèmiques... Aquesta activitat es duu a terme a l'estiu i la participació és mixta: local (50%) i turisme (50%). Durant l'estiu de 2014 s'ha realitzat en vuit ocasions amb un total de 191 participants.

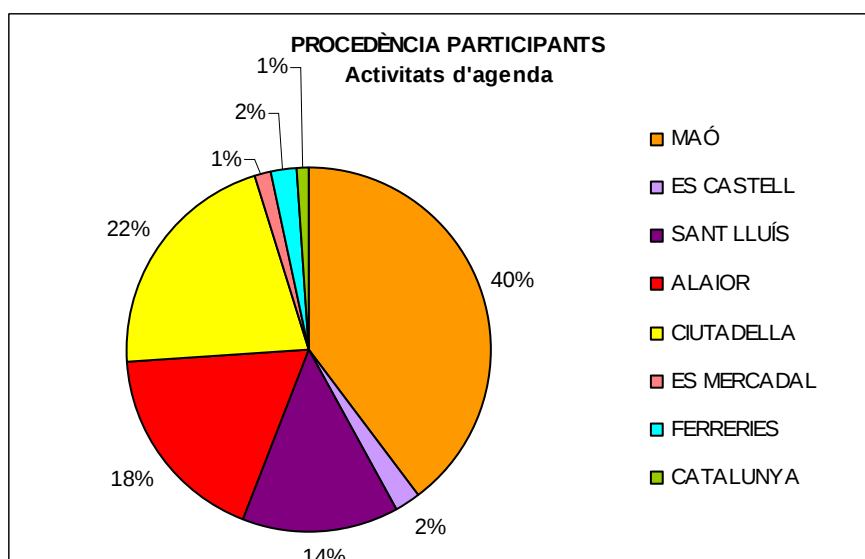
Gràfic 15. Procedència dels participants a les sortides en caiac. Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau

Gimcana des Grau (població infantil des Grau)

Aquesta activitat, dirigida a la població infantil des Grau, s'ha realitzat, com cada any, un dissabte del mes de juliol coincidint amb les Festes des Grau, amb la col·laboració de l'AAVV i un grup de joves des Grau. Han participat 51 fillets.

Activitats d'agenda

Les activitats d'agenda del parc són un seguit d'activitats destinades especialment a la població de l'illa, que es realitzen en dissabte matí al llarg de tot l'any. Són activitats molt diverses, destinades a un públic general amb la intenció de donar a conèixer diferents aspectes rellevants del parc amb activitats de caire interpretatiu i alhora lúdic, i sovint amb la participació de ponents externs al parc.. Enguany s'han realitzat 21 activitats amb un total de 660 participants.

Gràfic 16. Procedència dels participants a les activitats d'agenda. Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau

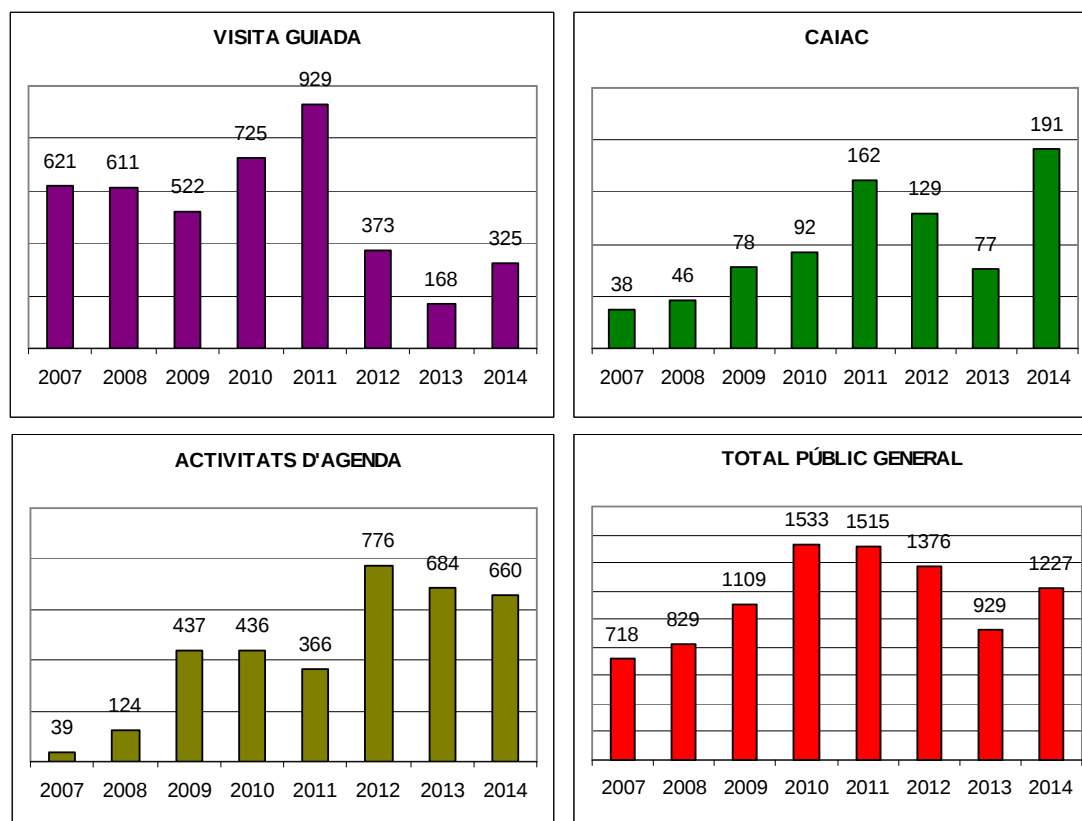
Aquestes són les activitats realitzades durant el 2014.

ACTIVITATS D'AGENDA	GRUPS	PARTICIPANTS
ELS COLORS I LES FORMES DEL PAISATGE	1	25
ANEL·L. I OBSERVACIÓ D'AUS- Dia de les zones humides	1	34
VISITA AL FAR DE FAVÀRITX	5	261
TALLER DE SABÓ	1	19
VINYES I VINS AL PARC NATURAL	2	60
CONTANIMATS - Diada IB	1	42

SORTIM A PINTAR	1	10
ELS PIRATES I EL TRESOR DE LA NAT.- Dia europeu dels parcs	1	66
TALLANOSSOS I CAVALLETS DEL DIABLE	1	10
PAPALLONES- Dia Mundial de les papallones	1	23
FIRA DIA MUNDIAL DEL M.A	1	Indefinit
TONDRE BENS	1	28
LES AUS DE MENORCA- Dia internacional de les aus	2	54
TALLER D'ARTESANIA AMB LLANA	1	16
EL FUTUR NECESSITA EL BOSC?	1	12
GIMCANA DES GRAU	1	51
SORTIDA EN CAIAC	8	191
VISITA GUIADA	24	325
TOTAL	54	1227

Taula 7. Participants a cada una de les activitats. *Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau*

A continuació veiem l'evolució de les dades de participació al llarg dels anys. Cal tenir en compte que el total recull la suma de la visita guiada, caiac, activitats d'agenda i altres activitats com la gimcana des Grau.

Gràfics 16,17,18 i 19. Participants a les activitats. *Font i elaboració; PN de s'Albufera des*

Avaluació de les activitats per part dels participants

Després de cada una de les activitats es demana als participants que omplin un full d'avaluació de l'activitat de forma anònima.

Mitjana de la valoració donada per part dels participants de l'1 al 10.

TOTES LES ACTIVITATS	Atenció rebuda en el procés d'inscripció	9,3
-----------------------------	---	------------

ATIVITATS D'AGENDA	Personal encarregat de conduir l'activitat	Valoració del conjunt de l'activitat
ANELLAMENT I OBSERVACIÓ D'AUS	9,6	9,4
VISITA AL FAR DE FAVÀRITX	9,1	9
TALLER DE SABÓ	9,6	9,5
VINYES I VINS AL PARC NATURAL	9,5	9,3
CONTANIMATS	9	9
SORTIM A PINTAR	9,4	9,5
TALLANOSSOS I CAVALLETS DEL DIABLE	9,5	9,5
PAPALLONES	9,4	9,4
TONDRE BENS	9,75	9,6
LES AUS DE MENORCA	9,8	9,7
TALLER D'ARTESANIA AMB LLANA	9,1	9
EL FUTUR NECESSITA EL BOSC?	9,75	9,75
VISITA GUIADA	9,5	9,2
SORTIDA EN CAIAC	9,2	8,75

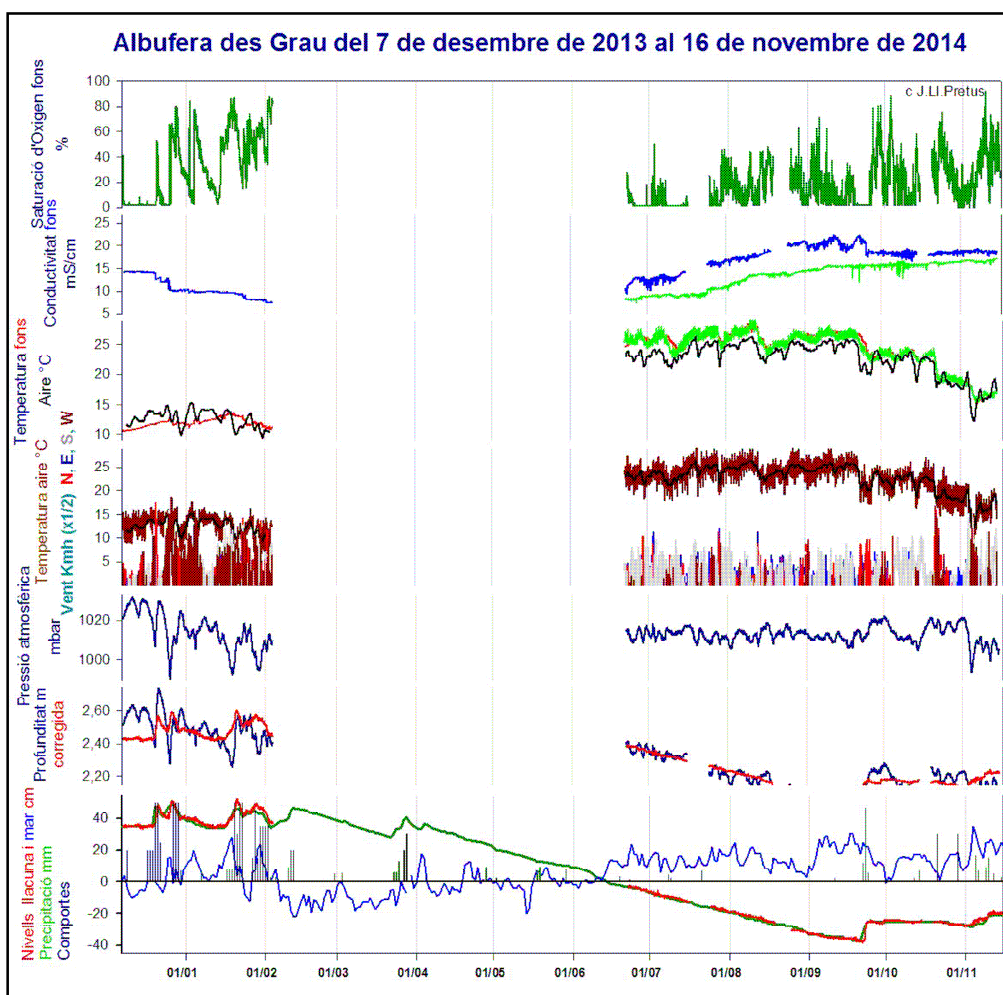
Taula 8. Mitjanes de la puntuació (de l'1 al 10) donada per part dels participants a diferents aspectes de les activitats al parc. *Font i elaboració; PN de s'Albufera des Grau*

3.4. Àrea d'investigació i seguiment

3.4.1 Programa de monitoreig de s'Albufera des Grau

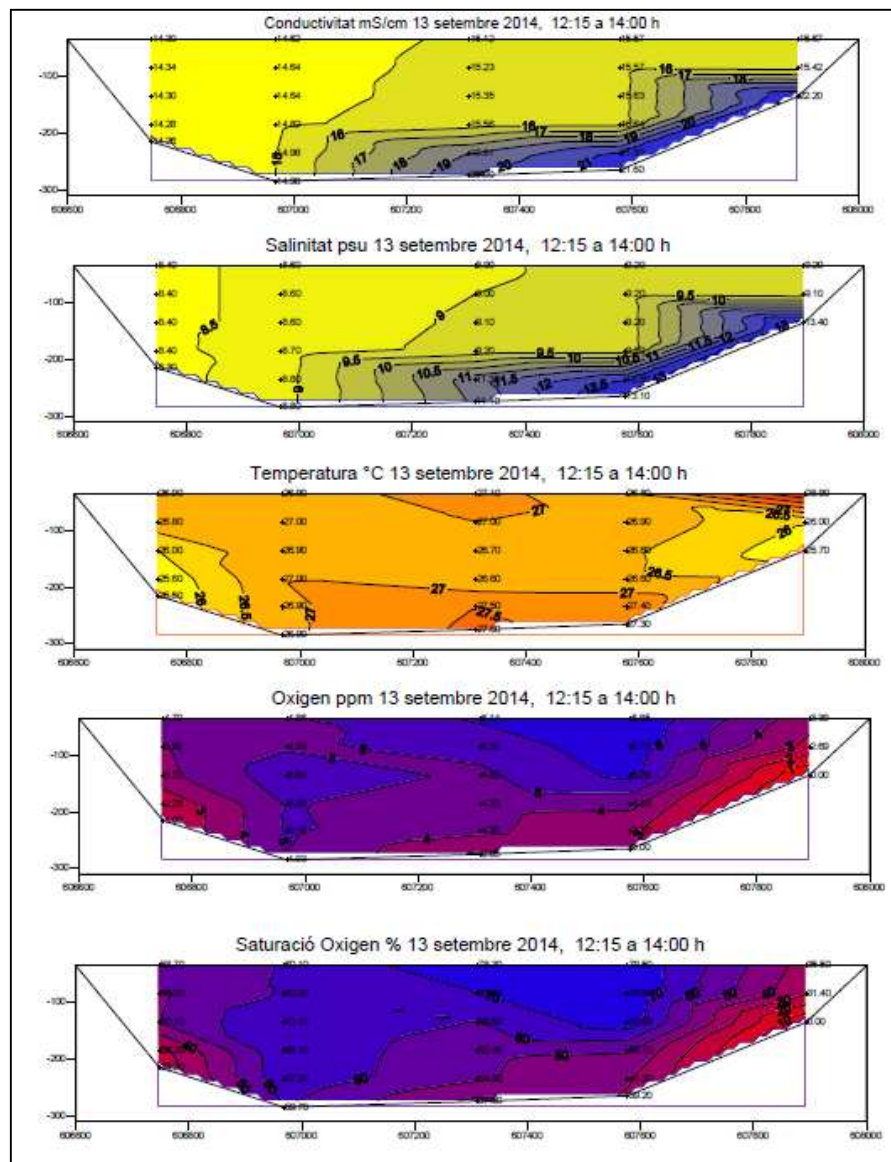
El programa de monitoreig de s'Albufera des Grau de l'any 2014 l'ha duit a terme la Fundació Bosch i Gimpera de la Universitat de Barcelona, per tal que reinstal·lés els sensors de variables en continu a l'interior de la llacuna. Aquest programa consisteix en l'anàlisi i seguiment dels diferents paràmetres fisicoquímics de la llacuna al llarg de l'any. El programa es basa d'una banda en la instal·lació de sensors que prenen dades en continu de nivell, temperatura, oxigen i salinitat d'un punt concret de la llacuna i d'altra banda en transectes mensuals per obtenir el perfil horitzontal, de salinitat, temperatura i oxigen de tota de la llacuna. Finalment les dades es presenten de en forma de gràfics després de cada campanya.

Gràfic 1: Presentació de les dades dels sensors en continu durant l'any 2014. Font i Elaboració: Fundació Bosch i Gimpera- UB.

Quant als resultats de la campanya cal destacar que els períodes d'anòxia al fons han estat més curts del que acostuma a ser normal gràcies principalment a que l'estratificació de la llacuna no ha estat molt marcada i la diferència màxima entre la salinitat del fons i la salinitat de superfície en

cap cas no ha superat els 5 mg/l de sal al llarg de l'any. Aquesta diferència t'han baixa ha permès que les molècules d'oxigen, hagin arribat amb més facilitat a la capa d'aigua del fons amb ventades o refredaments de l'aigua no massa importants (empresa externa). En els anys en que la diferència de salinitat entre la capa superficial i del fons es molt marcada calen ventades molt fortes o refredaments molt importants per poder oxigenar la capa del fons.

Gràfic 2: Perfils horitzontals i en fondària de diferents paràmetres resultat del transecte fet el 13/09/14. Font i Elaboració: Fundació Bosch i Gimpera- UB.

3.4.3 Col·laboració amb el projecte d'investigació arqueològica de Sa Mitja Lluna: una mina de coure de l'edat del bronze

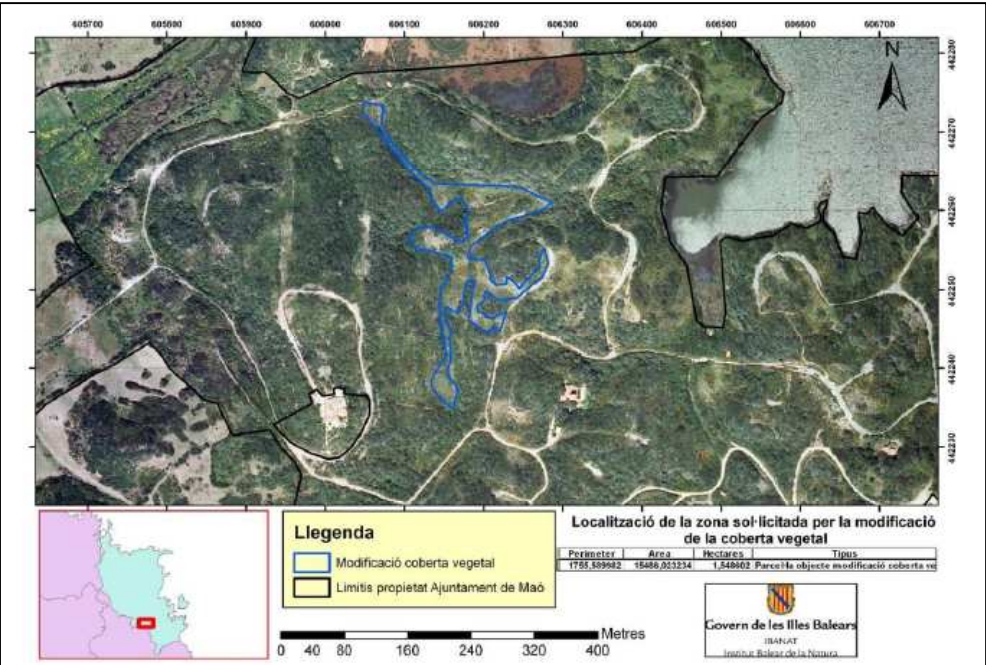
El personal del Parc natural ha col·laborat amb la campanya d'excavacions del 2014, d'una banda cedint l'apartament als investigadors per les estades durant les campanyes així com també algunes eines i per altre banda

acompanyant, amb l'embarcació del Parc, a funcionaris de departament de Cultura i Patrimoni del Consell Insular de Menorca a visitar l'excavació. Els investigadors responsables de l'estudi són Laura Perelló Mateo, Bartomeu Lull Estarellas Bartomeu Salvà Simonet i Mark A. Hunt Ortiz. El jaciment es troba ubicat a la costa est d'illa den Colom i el conforma una mina a cel obert de mineral de coure i els seus runams, un recurs beneficiat, al menys, des de l'edat del bronze. El runam prehistòric es compon principalment en fragments de maces de miner, fabricades a partir de còdols de gres fi de certa duresa, que utilitzaven per copejar la roca i extreure el mineral.

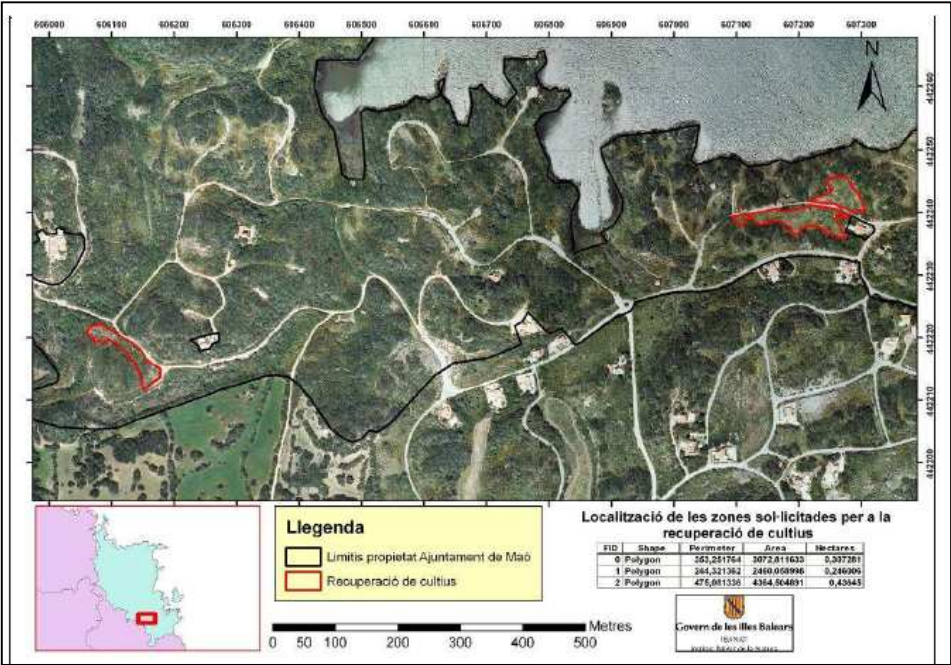
3.4.4 Programa pilot de recuperació de cultius i modificació de coberta vegetal al parc natural de s'Albufera des Grau

Durant el 2014 s'ha dut a terme un programa de recuperació de cultiu i modificació de coberta als voltants de s'Albufera des Grau. Concretament s'han executat tres recuperacions de cultiu i dues modificacions de coberta vegetal a la zona de Llimpa – Santa Madrona. Una modificació de coberta vegetal i una recuperació de cultiu s'han fet en terrenys privats amb la col·laboració dels propietaris i del pagès, mentre que la resta s'han fets en terrenys públics. La finalitat d'aquest programa és d'una banda la de generar discontinuïtats en les masses forestals per tal de reduir el risc i l'impacte d'un eventual incendi forestal. Cal assenyalar que els llocs de Llimpa i Santa Matrona van ser abandonats fa més de trenta anys i des de llavors la marina baixa aladern i ullastrar han colonitzant gairebé totes les tanques. D'altra banda es pretén analitzar quin és l'impacte sobre la fauna d'aquests tipus d'actuacions, és a dir si augmenta la biodiversitat respecte la situació anterior, si augmenta més en el cas de les modificacions de coberta que no pas a les recuperacions de cultiu, etc. Una volt s'hagin extret i analitzat els resultats es podrà determinar quin tipus d'actuacions són les més convenientes per tal d'incrementar la biodiversitat faunística. Per tal d'avaluar aquestes efectes sobre la biodiversitat, s'ha encarregat un estudi a una empresa externa per realitzar censos de passeriformes i s'ha realitzat per part del personal del parc un seguiment del nombre total de papallones dins les diferents àrees d'actuació. Aquests dos seguiments d'aus i ropalòcers es van fer durant la primavera del 2014, abans de l'inici de les actuacions i es tornaran a fer una vegada s'hagin finalitzat les feines. S'han triat aquests dos grups faunístics ja que són uns dels millors bioindicadors i en general si els efectes sobre aquests dos grups són positius també acostumen a ser-ho sobre la resta de grups i a la inversa. D'aquesta manera, es podrà valorar si els efectes sobre la biodiversitat són positius o negatius.

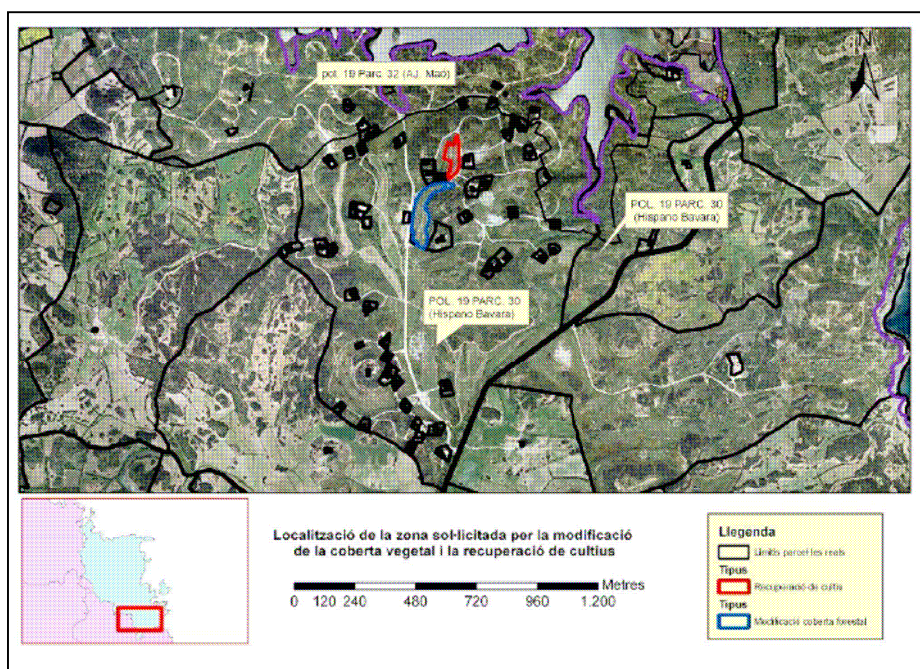
Les àrees d'actuació han estat cinc en total i es poden observar als següents mapes. En dues d'aquestes zones s'ha realitzat una aclarida de la coberta vegetal (en blau) i en altres tres una recuperació de cultiu (en vermell).

Mapa 1. Zona de modificació de la coberta vegetal. Font i elaboració: Parc natural de s'Albufera des Grau

Mapa 2. Zona de recuperació de cultius. Font d'elaboració: Servei del suport en la biodiversitat de les proves pilot de recuperació de cultius i modificació de coberta al Parc natural de s'Albufera des Grau

Mapa 3. Zona de modificació de coberta vegetal i recuperació de cultius. Font d'elaboració: Servei del suport en la biodiversitat de les proves pilot de recuperació de cultius i modificació de coberta al Parc natural de s'Albufera des Grau

Els resultats dels exemplars detectats i els índex d'abundància promig per espècie en el conjunt de totes les zones (abans de les actuacions), extrets a partir de 40 punts d'escolta duits a terme entre el 10 de març i el 6 d'abril de 2014 surten a la taula següent.

TOTAL CONJUNT		Nº d'exemplars				Densitats			
Espècie		<25 m.	25-50 m.	Ecotò	Sobrevol	D 25 m.	D 25-50 m.	D Ecotò	D total
<i>Alectoris rufa</i>	S	2	3	0	3	0,26	0,14	0	0,16
<i>Aquila pennata</i>	S	0	1	0	6	0	0,05	0	0,03
<i>Falco tinnunculus</i>	S	0	0	0	2	0	0	0	0
<i>Burhinus oedicnemus</i>	S	2	0	0	0	0,26	0	0	0,06
<i>Larus michahellis</i>	S	0	0	0	46	0	0	0	0
<i>Columba livia</i>	S	0	2	0	18	0	0,10	0	0,06
<i>Columba palumbus</i>	S	1	1	0	10	0,13	0,05	0	0,06
<i>Apus pallidus</i>	E	0	0	0	150	0	0	0	0
<i>Upupa epops</i>	S	0	5	0	0	0	0,24	0	0,16
<i>Hirundo rustica</i>	E	0	0	0	1	0	0	0	0
<i>Anthus campestris</i>	E	1	0	0	0	0,13	0	0	0,03
<i>Anthus pratensis</i>	H	4	0	0	2	0,52	0	0	0,13
<i>Erithacus rubecula</i>	H	54	32	8	0	7,02	1,54	2,75	2,99
<i>Luscinia megarhynchos</i>	E	1	0	0	0	0,13	0	0	0,03
<i>Phoenicurus ochruros</i>	H	2	0	0	0	0,26	0	0	0,06
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	M	1	1	0	0	0,13	0,05	0	0,06
<i>Saxicola torquatus</i>	S	0	1	0	0	0	0,05	0	0,03
<i>Turdus merula</i>	S	11	12	0	0	1,43	0,58	0	0,73
<i>Turdus philomelos</i>	H	0	1	0	1	0	0,05	0	0,03
<i>Cettia cetti</i>	S	36	84	6	0	4,68	4,04	2,06	4,01
<i>Sylvia atricapilla</i>	S	21	42	8	0	2,73	2,02	2,75	2,26
<i>Sylvia undata</i>	S	0	2	0	0	0	0,10	0	0,06
<i>Sylvia melanocephala</i>	S	106	90	15	0	13,77	4,32	5,16	6,72
<i>Phylloscopus collybita</i>	H	9	10	0	0	1,17	0,48	0	0,60
<i>Phylloscopus trochilus</i>	M	5	2	0	0	0,65	0,10	0	0,22
<i>Ficedula hypoleuca</i>	M	1	0	0	0	0,13	0	0	0,03
<i>Parus major</i>	S	16	24	6	0	2,08	1,15	2,06	1,46
<i>Lanius senator</i>	E	1	0	0	0	0,13	0	0	0,03
<i>Passer domesticus</i>	S	24	104	0	7	3,12	5,00	0	4,07
<i>Fringilla coelebs</i>	S	5	2	1	2	0,65	0,10	0,34	0,25
<i>Carduelis chloris</i>	S	12	11	1	5	1,56	0,53	0,34	0,76
<i>Carduelis carduelis</i>	S	10	11	1	7	1,30	0,53	0,34	0,70
<i>Carduelis cannabina</i>	S	7	0	0	1	0,91	0	0	0,22
TOTAL		332	441	46	258	43,13	21,19	15,83	26,07

Taula 1. Resultats obtinguts en els censos de passeriformes. Font d'elaboració: Servei del suport en la biodiversitat de les proves pilot de recuperació de cultius i modificació de coberta al Parc natural de s'Albufera des Grau-SOM MENORCA.

Els resultats obtinguts del nombre total de papallones comptabilitzades dins cada àrea d'actuació són els següents.

	C.recepció. Modificació coberta		Menjadora antiga. Modificació coberta		Bruguerar Recuperació Cultius		It. Vermell Recuperació Cultius		Sta. Madrona z. Humida Cultius	
	11-04	16-04	11-04	16-04	11-04	16-04	11-04	16-04	11-04	16-04
<i>Gonepteryx Sp.</i>	1		1		1		1		1	
<i>Pararge aegeria</i>	1		1	4			1			
<i>G.cleopatra</i>				2						

Taula 2. Comparativa del nombre total de papallones dins les diferents àrees d'actuació. Font i elaboració: PN s'Albufera de Grau

Es pot veure com només es van trobar tres espècies diferents de papallones en total. El màxim va ser 4 *Pararge aegeria* al mes d'abril a una de les zones que es vol modificar.

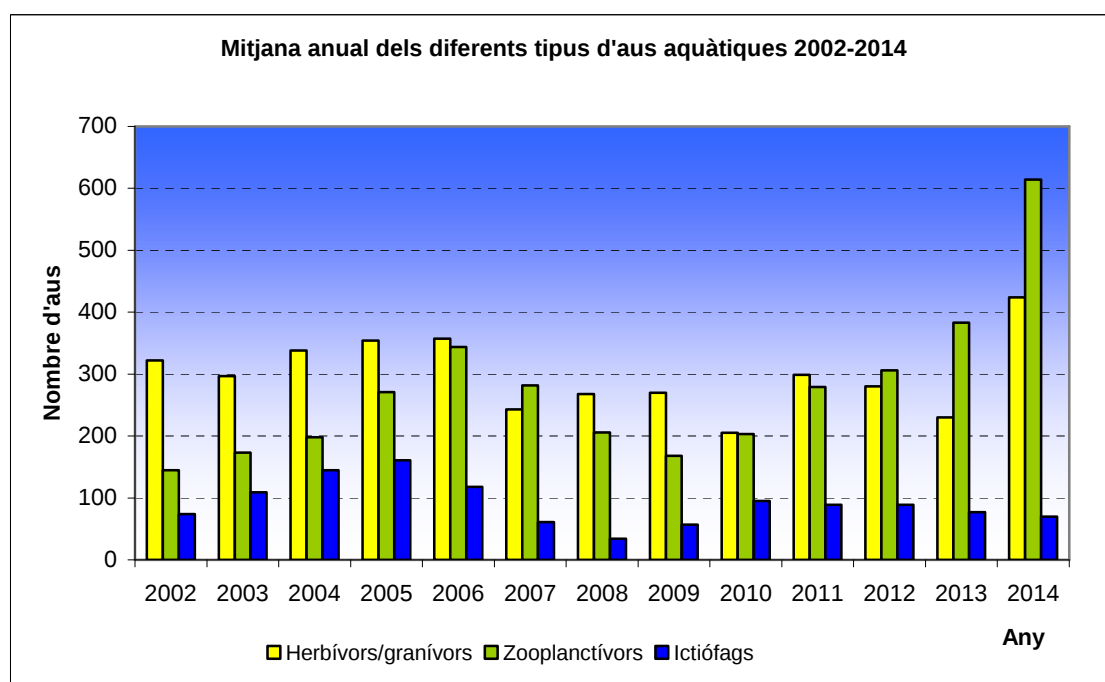
3.4.5 Programa de seguiment de l'avifauna

Durant l'any 2014 s'han realitzat dos projectes de seguiment d'aus en el Parc: el cens d'aus aquàtiques i el seguiment de les poblacions nidificants d'aus aquàtiques.

Seguiment d'aus aquàtiques mitjançant censos visuals

Enguany s'han realitzat un total de 26 censos d'aus aquàtiques al Parc, a les dues zones humides més importants: s'Albufera des Grau i Ses Salines d'Addaia. Aquests censos han estat quinzenals durant l'època reproductora (d'abril a juliol) i mensuals la resta de l'any, seguint la mateixa metodologia emprada en altres anys (zones d'observació, horaris, etc...).

S'han observat un total de 56 espècies diferents (52 a s'Albufera i 42 a Addaia). Si s'analitzen els diferents grups d'aus aquàtiques (gràfic 6), l'any 2014, els ictiòfags s'han mantingut a un nivell semblant a l'any 2013. Però enguany el fet més destacable és que la quantitat d'aus herbívors/granívors i zooplànctívoes s'ha duplicat respecte el 2013. Des de l'any 2009 aquests grups s'han anat incrementant any rera any però mai l'augment havia estat tan important.

Gràfic 6. Comparació de l'evolució de la mitjana de gener, març, abril, juny i setembre de 2002 a 2014 dels diferents grups d'aus aquàtiques. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

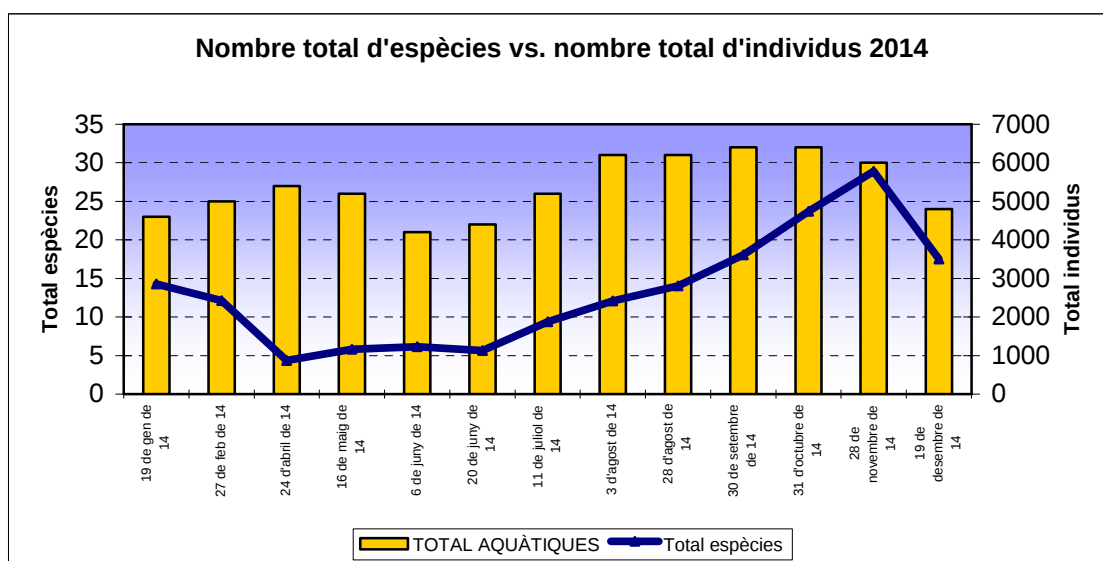
Nota: Herbívors/ granívors (*Anas crecca*, *A. platyrhynchos*, *A. acuta*, *A. penelope*, *A. strepera*, *Netta rufina*, *Aythya nyroca*). Zooplànctívors (*A. clypeata*, *Aythya ferina*, *Trachybaptus ruficollis* i *T. nigricollis*). Ictiòfags (*Podiceps cristatus*, *Phalacrocorax carbo*, *Egretta alba*, *Egretta garzetta*, *Ardea cinerea*, *Ardea purpurea*, *Ardeola ralloides*, *Botaurus stellaris*, *Nycticorax nycticorax*, *Ixobrychus minutus*)

Podem veure a la taula 2 com el nombre màxim de soterins petits, corb marins grossos, agrons grisos, xiulaires, coll blaus i fotges ha davallat durant l'hivern de 2013-2014.

Espècie	Màxim hivern 10-11	Màxim hivern 11-12	Màxim hivern 12-13	Màxim hivern 13-14
<i>Tachybaptus ruficollis</i> (Soterí petit)	319	207	270	216
<i>Phalacrocorax carbo</i> (Corb marí gros)	215	149	125	46
<i>Ardea cinerea</i> (Agró gris)	21	7	9	6
<i>Anas penelope</i> (Xiulaire)	79	55	144	102
<i>Anas platyrhynchos</i> (Coll blau)	158	113	244	169
<i>Fulica atra</i> (Fotja)	1438	2491	2032	1665
TOTAL Aus aquàtiques	2708	3394	3197	2854

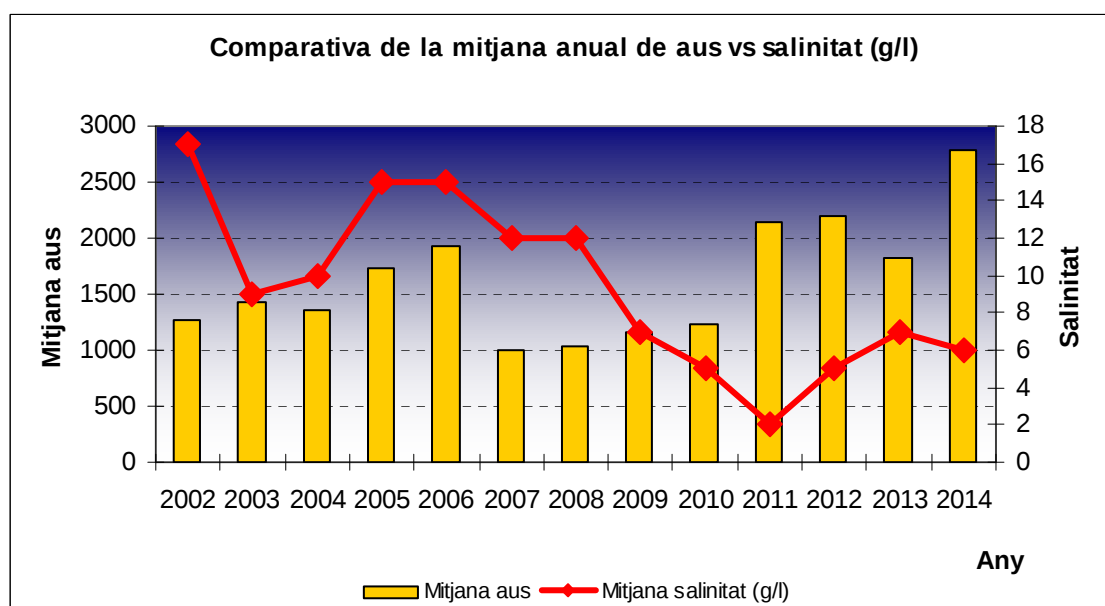
Taula 4. Comparativa màxims hivern 2010-11, 2011-12, 2012-13 i 2013-14. *Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau.* Nota: S'inclouen com a mesos d'hivern: desembre, gener i febrer.

Com es pot observar en el gràfic 7, el nombre d'aus va a ser màxim durant els mesos de setembre i octubre i el nombre d'espècies aquàtiques presents a la llacuna va a ser màxim durant el mes de novembre. Contràriament, durant el mes de juny es troben menys individus, i al mes d'abril menys espècies. Això és a causa de que l'albufera gaudeix d'una població d'aus aquàtiques majoritàriament hivernants, és a dir, aus que durant els mesos d'estiu emigren a les zones de cria i tornen a l'hivern a l'albufera on troben l'aliment necessari, per arribar en bona condició a les zones de cria.

Gràfic 7. Nombre total d'espècies i exemplars d'aus aquàtiques a s'Albufera des Grau durant l'any 2014. *Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau*

I finalment, pel que fa a l'evolució de les aus en funció de la salinitat, no s'observa una relació clara entre el nombre d'aus que visiten la llacuna i aquest paràmetre físic.

Gràfic 8. Comparació de l'evolució de la salinitat mitjana de la llacuna front a la mitjana anual d'aus aquàtiques que la visiten. Font: PN s'Albufera des Grau i Grup de recerca del Doctor Joan Lluís Pretus. Elaboració: PN s'Albufera des Grau

Nota: El nombre mitjà d'aus aquàtiques, és la suma de tots els individus de cada espècie dividit pel nombre de censos realitzats.

Seguiment de les poblacions reproductores d'aus aquàtiques

Aquest projecte, que ha estat executat per una empresa externa, ha estat realitzat per tal de conèixer amb exactitud la quantitat i diversitat d'aus aquàtiques que nidifiquen en les principals zones humides del Parc (s'Albufera des Grau i Salines d'Addaia). S'ha fet el recompte i la catalogació de tots els nius observats i de les parelles reproductores, així com dels ous trobats en cada niu i dels polls presents. Aquestes dades han estat extretes mitjançant diferents visites a tot el perímetre de les zones humides en època reproductora, per tal d'identificar i georeferenciar els nius i obtenir la informació sobre la mida de la posta i la seva fenologia.

Els resultats obtinguts confirmen un total de 15 espècies diferents d'aus aquàtiques amb indicis de cria dins el Parc, 8 a Addaia i 14 a s'Albufera.

A la zona d'Addaia cal destacar que la població reproductora d'àneda blanca (*Tadorna tadorna*) s'ha consolidat, amb 4 parelles nidificants que han tirant endavant 16 joves amb èxit, d'un total de 31 polls observats. També important ha estat la cria de les cames de jonc (*Himantopus himantopus*), encara que d'11 parelles observades només han estat capaces de tirar endavant 4 joves.

Nom científic	Nom comú	Nº parelles	Nº joves amb èxit
<i>Tadorna tadorna</i>	Àneda blanca	4	16
<i>Anas strepera</i>	Àneda griseta	1	0
<i>Anas platyrhynchos</i>	Ànec coll blau	2	0
<i>Rallus aquaticus</i>	Rascló	2	-
<i>Fulica atra</i>	Fotja	15	0
<i>Himantopus himantopus</i>	Cames de jonc	11	4
<i>Charadrius dubius</i>	Passa-rius petit	10	4
<i>Larus michaellis</i>	Gavina de cames grogues	2	4

Taula 5. Nombre total d'espècies d'aus aquàtiques amb indicis de cria a Ses Salines d'Addaia durant l'any 2014. Font i elaboració: Societat Ornitològica de Menorca

Pel que fa a s'Albufera des Grau, el més important ha estat que per primera vegada ha estat citada la reproducció del rabassot menut (*Aythya nyroca*), amb dues parelles i 3-5 joves amb èxit. També destacable és la consolidació de la cria de l'ànec de bec vermell (*Netta rufina*), el rabassot (*Aythya ferina*) o el cames de jonc (*Himantopus himantopus*).

A més, s'ha comprovat un molt alt índex de depredació de nius i pollades per part d'agrons i gavines, que en casos com els soterins petits o les fotges (les espècies més abundants a s'Albufera) poden arribar a un 90%.

Nom científic	Nom comú	Nº parelles	Nº joves amb èxit
<i>Anas strepera</i>	Àneda griseta	3	6
<i>Anas platyrhynchos</i>	Ànec coll blau	21-25	27
<i>Netta rufina</i>	Ànec de bec vermell	1-2	-
<i>Aythya ferina</i>	Rabassot	2	4
<i>Aythya nyroca</i>	Rabassot menut	1-2	3-5
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Soterí petit	67-82	13
<i>Podiceps cristatus</i>	Soterí gros	13-14	27
<i>Rallus aquaticus</i>	Rascló	6	0
<i>Gallinula chloropus</i>	Polla d'aigua	21	12
<i>Porphyrio porphyrio</i>	Gall faver	2	1
<i>Fulica atra</i>	Fotja	148-154	108
<i>Himantopus himantopus</i>	Cames de jonc	2	3
<i>Charadrius dubius</i>	Passa-rius petit	3	0
<i>Larus michaellis</i>	Gavina de cames grogues	4	4

Taula 6. Nombre total d'espècies d'aus aquàtiques amb indicis de cria a s'Albufera des Grau durant l'any 2014. Font i elaboració: Societat Ornitològica de Menorca

3.4.6 Estudi sobre la caracterització del comportament dels usuaris del Cap de Favàritx i interaccions amb la flora i la fauna

Durant la primavera del 2014 i aprofitant l'estada d'una estudiant de la universitat de Sassari de Sardenya, es va dur a terme un estudi sobre el comportament dels usuaris de Favàritx i sobre les interaccions dels usuaris amb la fauna i la flora de l'indret. La finalitat era d'una banda avaluar els resultats de totes les actuacions que s'han anat fet a la zona per tal de reduir les afectacions en el medi de l'afluència massiva de visitants i d'altra banda determinar com està afectant a la fauna i a la flora aquesta presència descontrolada de visitants. Per això l'estudiant va estudiar exhaustivament quin era la resposta dels ocells de la bassa temporal del cos des Sídic davant els diferents tipus de comportament que tenien els usuaris de la zona. També es van realitzar recomptes de persones i cotxes, es van fer recomptes del nombre de persones que utilitzaven els camins principals per anar a les platges i el nombre de persones que empraven dreceres, i es van fer parcel·les per avaluar al cobertura florística en les diferents zones on s'havien executat algun tipus de mesura de gestió. Pel que fa a les aus cal destacar que en el marc d'aquest estudi s'ha comprovat que durant el 2014 van criar

a la bassa tant *Charadrius alexandrinus* com *C. dubius*. Tot i que les dues espècies varen tenir moltes dificultats per covar els ous amb tranquil·litat i alimentar als polls a causa de les molèsties de la gent i dels cans. Entre els comportaments de la gent destaca la gran quantitat de persones que es van detectar creuant les cordes que delimiten la zona protegida.

Imatge 1. Exemplar reproductor de Passarius camanegra (*Charadrius alexandrinus*) del Cos des Síndic.

3.5. Àrea de participació

3.5.1. Participació en efemèrides

Dia europeu dels parcs naturals

El 24 de maig es va celebrar aquesta efemèrides per tal de commemorar la declaració del primer Parc natural d'Europa, per açò l'equip d'Educació ambiental va organitzar un contacontes anomenat Els pirates i el tresor de la natura.

Dia de les Illes Balears

Amb motiu de la celebració de la diada de les Illes Balears, 1 de març, es va organitzar un altre contacontes al Centre d'interpretació del Parc, en aquest cas titulat Contanimats.

Dia mundial de les papallones

Amb motiu d'aquesta efemèrides, que es celebra el 9 de juny, el Parc natural i l'OBSAM-IME (Observatori Socioambiental de Menorca – Institut Menorquí d'Estudis) van organitzar una activitat dedicada a conèixer la importància de les papallones com a bioindicadores i a identificar les principals espècies.

Dia mundial del Medi Ambient

Participació en la Fira de Medi Ambient els dies 6 i 7 de juny organitzada per l'Ajuntament de Maó, amb una paradeta informativa a la Sinia Costabella

Dia internacional de les aus

Amb motiu d'aquesta efemèrides, el 4 d'octubre es va organitzar l'activitat *Conèixer les aus* i que va consistir en una visita guiada a la llacuna de s'Albufera des Grau, per observar aus.

Dia mundial de les zones humides

El dia 1 de febrer es va celebrar aquesta efemèrides en que l'equip d'Educació ambiental va organitzar una sortida a la zona de les Salines de Mongofra.

3.5.2 Conveni anual de l'obra social de La Caixa

Aquesta entitat, en el marc d'aquest conveni finança projectes de conservació que es duuin a terme en Espais Naturals Protegits amb persones amb risc d'exclusió Social.

Per tal de materialitzar una part de les clàusules d'aquest conveni que anualment signa el Govern de les illes Balears amb la Fundació "Obra Social" de la Caixa, es va col·laborar en la tramitació de l'expedient de contractació per l'execució del projecte de l'any 2014, anomenat <<Eliminació de deixalles i de flora al·loctona del litoral i els itineraris, del PN de s'Albufera des Grau>>. Finalment aquest contracte va ser signat entre IBANAT i la Fundació Nous Vents. Les tasques dutes a terme en el marc d'aquest conveni s'han exposat en altres apartats (conservació i manteniment).

3.5.3 Revisió del Pla Hidrològic de les Illes Balears

El dia 17 de juny de 2014 els integrants d'aquesta comissió van visitar Menorca per exposar els projectes més destacats en matèria de medi ambient i energies renovables. El director del parc hi va assistir.

3.5.4 Curs “El turisme arqueològic”

Un dels membres de l'equip d'informació del parc va assistir al curs per conèixer què és el turisme arqueològic i com realitzar un pla de gestió turística del patrimoni arqueològic. Es va dur a terme el 2 i 3 de Juliol de 2014 organitzat per l'Universitat Internacional de Menorca - Illa del Rei -.

3.5.5 Alumnes en pràctiques

Participació en el programa de formació de pràctiques en empreses de dos alumnes. Un del cycle formatiu de grau mitjà de jardineria i florística del IES Pasqual Calbó i Caldés i l'altre del cycle formatiu de grau superior de Gestió i organització de recursos naturals i paisatgístics de l'Escola de Formació Professional Quintanes .

Participació en el programa de formació de pràctiques en empreses d'una estudiant de grau de la Universitat de Sassari a Sardenya.

3.5.6 Procés de participació pública per a l'elaboració dels plans de gestió de la Xarxa Natura 2000 Illes Balears

El director i el facultatiu tècnic del Parc, van assistir a les diverses jornades dels tallers participatius sobre l'elaboració dels Plans de Gestió dels XN 2000.

3.5.7 Assemblea informativa del comitè d'empresa de l'IBANAT

El personal de l'IBANAT destinat al parc natural va assistir a una assemblea celebrada a es Mercadal el dia 25 de juny de 2014 per tractar l'aprovació del conveni col·lectiu i la nova taula retributiva de l'empresa.

3.5.8 Curs organitzat pel CRFS del Govern de les Illes Balears

El personal de l'IBANAT destinat al parc natural va assistir a un curs celebrat a les mateixes instal·lacions del parc. Els curs es va dividir en dos blocs principals:

- 1) Trobada de cadàvers de fauna silvestre.
- 2) Fauna marina: Atencions veterinàries bàsiques i avaraments.

3.5.9 Fòrum Menorca sobre Economia y Medi Ambient

Mes de 50 persones representants de la política, entitats socials i culturals, van participar el dia 12 de juliol a la finca Mongofra Nou, a la primera edició del Fòrum de Menorca dedicat a l'economia i al medi ambient, organitzat per la Fundació Rubió i Tudurí Andromaco i Es Diari.

El Parc natural de s'Albufera des Grau va estar representat per la presidenta de l'Autoritat de Gestió, Sra. Neus Lliteras Reche i pel president de la Junta Rectora, Sr. Mateu Ainsa Coll.

3.5.10 Curs “Maneig de las cadires Joelette”

Personal de l'IBANAT destinat al parc natural va col·laborar en el curs impartit a l'aula del Centre d'interpretació els dies 24 i 25 de maig.

3.5.11 Comissió de seguiment de la reserva marina del nord de Menorca

El director del Parc va assistir, en representació de la directora general de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic, a la desena reunió d'aquesta comissió celebrada el dia 24 de febrer.

3.5.12 Presentació al Ajuntament de Maó del “Terramia Ecomaraton de Menorca”

El director del Parc, va assistir el dimecres 28 de maig a la presentació de la carrera internacional per amateurs que va tenir lloc el dijous 29 de maig per l'interior del Parc natural de s'Albufera des Grau.

3.5.13 Curs IFF organitzat pel departament IBANAT Menorca

El personal va participar al curs bàsic d'incendis forestals amb una duració de 20 hores (dos dies de 7 hores de teoria i un dia de 6 hores de pràctiques). El curs es va impartir a la sala de reunions del centre de recepció.

3.5.14 Presentació a l'itinerari Blau del Parc natural de la imatge en els cupons de la ONCE.

El Parc Natural de s'Albufera des Grau va ser el protagonista del cupons de dia 22 de juny, amb aquest motiu es va presentar el cupó a l'itinerari Blau, amb la presència de directius de la ONCE a les Illes Balears, la directora de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic, el Conseller executiu d'Economia, Medi Ambient i Caça del Consell Insular de Menorca, el regidor de Medi Ambient de l'Ajuntament des Mercadal i una representació de l'Ajuntament de Maó.

3.5.15 Reunió informativa sobre actuacions a desenvolupar en el control de la processionària del pi (*Thaumetopoea pityoampa* Den. & Schiff) a l'illa de Menorca.

El director del Parc natural va assistir el dimecres 3 de setembre a la reunió informativa a la seu del Consell Insular de Menorca organitzada per el Servei de Sanitat Forestal de la direcció General de Medi Natural, Educació Ambiental i Canvi Climàtic i presentat per la directora General, Neus Lliteras Reche i el cap de servei de Sanitat Forestal Luís Nuñez Vázquez. Es va donar a conèixer la situació actual de la processionària del pi a les Balears i les actuacions a desenvolupar per al seu control, especialment el Pla d'aplicació aèria. Es va acordar que a l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau, no es portaria a terme el Pla de fumigació aèria.

3.5.16 Conferència sobre plantes exòtiques i pol·linització.

El director del parc va assistir el dijous 25 de setembre a aquesta conferència a càrrec de la Dra. Ana Montero a la seu de l'IME.

3.5.17 Jornada de divulgació dels resultats del projecte " Protecció Marina y diversificació del sector pesquer en la RDB de Menorca"

El director del Parc va assistir el dimecres 19 de novembre a la jornada que es va celebrar a la seu del CIME.

3.5.18 Simposium d'experiències de restauració d'hàbitats i conservació de la biodiversitat -Life Reneix-

Diversos treballadors de l'IBANAT assignats al parc van assistir a aquestes jornades celebrades dels dies 28 a 30 de maig de 2014.

D'altra banda el facultatiu tècnic del parc va exposar davant els assistents les experiències en restauració d'hàbitats més recents que s'han duit a terme al parc natural de s'Albufera des Grau.

3.5.19 Conferència: les ratapinyades de Menorca: aliades amenaçades

Aquesta conferència organitzada per l'associació Iniciativa de Recerca de la Biodiversitat de les Illes (IRBI) i l'IME va ser impartida per David García, membre i la Asociación Española para la Conservación y el Estudio de los Murciélagos i de l'IRBI. Hi va assistir el director del parc.

3.6.Àrea de manteniment

3.6.1 Programa manteniment i neteja dels sistemes costaners i sistemes dunars

- Com cada any, s'han fet neteges dels sistemes dunars, roquissars i macars del Parc. Enguany en aquestes neteges han participat tant la brigada del Parc com una brigada de persones amb risc de d'exclusió social finançada per l'Obral Social de La Caixa. Els punt netejats han estat: Cala Avellana, Cala Avellaneta, Illots de sa Cabra, Cala Caldés, Caló des Peix, s'Escala, Es Portixol, Cala Cavaller, Tamarells Nord i Sud, Rambles, litoral d'Ets Armaris, Illa d'en Colom, Illes d'Addaia, litoral Est de s'Albufera, les Salines d'Addaia i l'Arenal d'en Moro, platges de Mongofre nou. S'han extret al voltant de 15 m3 de plàstics i altres residus. L'empresa concessionària de la neteja de platges de Menorca ha estat l'encarregada d traslladar els residus extrets a l'abocador de Milà.
- A la zona de Favàritx, s'han fixat alguns postes caiguts de delimitació del sistema dunar de l'Arenal de Morella i Presili.
- La brigada han duit a terme una revisió de tots els elements de delimitació sistema dunar des Grau i Tamarells nord i han fixat alguns postes que estaven fluixos.

3.6.2 Programa de manteniment i neteja dels camins i itineraris

Una brigada de la Fundació "Nous Vents" en el marc del Conveni Anual que es signa entre la Fundació La Caixa i el Govern Balear (Obra Social la Caixa, 5è conveni// any 2014), ha col·laborat amb la brigada del parc en la neteja i manteniment dels itineraris. Concretament s'ha eixarmat els tres itineraris (Llimpa, Santa Madrona i Sa Gola) i el camí de casetes de pescadors, tots de forma manual i en ocasions puntuals, amb desbrossadores i motoserres. La brigada del IBANAT, també ha netejat el camí d'accés al Centre d'interpretació comprès entre la carretera de Maó - Es Grau i la rotonda dels itineraris verd i vermell. Quant a la periodicitat de les neteges cal dir que cada dilluns i divendres es fa una neteja completa de tot l'itinerari Blau de Sa Gola, atès que és el més transitat, mentre que els altres dos es netegen amb menor periodicitat .

3.6.3 Programa de manteniment i neteja dels aparcaments

Tant la brigada d'IBANAT com la brigada conveniada amb la Caixa han netejat tots els aparcaments que es troben a l'àmbit del parc, així com la zona de la mitgera que separa la marina de Sa Cudia Nova i l'aparcament de dalt del poble des Grau. A l'aparcament de la platja des Grau es va eliminar una branca de tamarell que obstaculitzava l'aparcament de tres vehicles i es va reconstruir la part de la paret d'aquest aparcament.

3.6.4 Programa de manteniment de maquinària i eines

S'han fet les feines pròpies de manteniment de la maquinària del Parc, motoserra, trituradora, desbrossadora, eines de tall, remolc i els vehicles(cotxes i embarcacions).

3.6.5 Programa de manteniment del Centre de recepció

Jardí de flora autòctona

Pel que fa al manteniment del jardí del centre de recepció, la brigada del parc amb la col·laboració de la brigada de la fundació Nous Vents, a portat a terme les següents tasques:

- Eliminació d'herbes, del jardí de flora autòctona
- Creació de nova planta autòctona de llavor
- Emblancat de l'era
- Aport d'adob i aigua a les alzines de devora l'era

Edifici

- Revisió i reparacions d'algunes parts del sistema elèctric de tot l'edifici del centre de recepció i de l'exposició.
- Col·locació de cartells informatius als edificis

Vial d'accés

- Arranjament de clots i forats existents al vial
- Desbrossada de tot el vial principal, començant al Centre d'Interpretació i finalitzant a la carretera Maó- es Grau, aproximadament 1600 metres.

3.6.6 Programa de manteniment dels elements etnològics

Conservació de l'entorn de les casetes de pescadors de sa Gola

- S'ha demanat la restauració a la Demarcació de Costes d'una paret que forma part de les estructures de corral utilitzades antigament per pescar dins de s'Albufera des Grau. Es tracta d'un element etnològic de gran valor.
- S'ha construït uns trenta metres lineal de nova paret seca del camí d'accés a les casetes que havien estat derruïts quan es va començar a emprar aquella zona com a abocador, així idò una volta restituint l'abocador es va procedir a tancar la zona mitjançant aquesta paret(empresa externa). D'altre banda s'ha netejat de vegetació la continuació d'aquesta nova paret que encara roman a la zona però en un estat molt deteriorat. Es preveu restaurar-la durant el 2015.

Imatge 1. Paret seca del camí d'accés a les casetes de pescadors netejada de vegetació

Neteja de la vegetació que tapava un antic pont de doble arcada

Durant les feines de neteja i manteniment del torrent de Na Bona es va arribar fins un pont que no es tenia coneixement de la seva existència. Aquestes pont estava totalment tapat per la vegetació i es va procedir a destapar-lo. En els propers anys es seguirà fent un manteniment de la vegetació per tal que no es continuï deteriorant.

3.6.7 Programa de millora de la zona agrícola pública

L'administració del Parc natural, gestiona una petita zona agrícola pública situada a la finca de Santa Madrona. Durant el 2014 s'ha llaurat la tanca si s'ha llaurat i s'ha sembrat. D'altre banda la brigada conveniada amb la Caixa ha executat les tasques de manteniment (desbrossat i neteja de vegetació) d'una modificació de coberta vegetal que es va fer l'any 2011.

3.6.8 Programa de manteniment i restauració de les comportes

S'ha fet el manteniment de totes les comportes per gestionar bé els paràmetres de funcionalitat ecològica de s'Albufera.

3.7.9 Restauració i alçat d'un tram del camí de l'itinerari de blau de Sa Gola

La brigada de biodiversitat/obres de l'IBANAT va executar aquesta actuació cofinançada pel FOGAIBA, en que es pretén aixecar un part del camí de Sa Gola amb la finalitat de fer compatible el pas d'usuaris i el manteniment del nivell de l'albufera per damunt dels 35 cm.

Imatge 2. Tram del camí de l'itinerari Blau de Sa Gola aixecat.

3.6.10 Neteja de torrents

Durant l'estiu del 2014 es va dur a terme una important neteja dels torrents de na Bona. Concretament les tasques es van centrar en obrir un pas continu per l'aigua en un tram d'uns 2 km. Les feines van ser totes manuals i sols s'eliminaven les parts de la vegetació arbustiva o forestal que obstruïa la lliure circulació de l'aigua.

3.6.10 Altres feines

- Manteniment del Camí de la menjadora
- Lectura dels indicadors del nivell de la llacuna i de la pluviometria de Favàritx i Sa Gola
- Neteja periòdica de Sa Gola (Posidonia, plàstics...)
- Manteniment del corralet de Santa Madrona
- Eixermar periòdicament els punts observació d'aus del Meliondro, Illot den Mel.
- S'ha enblancat el pont, portells i pou, del itinerari Blau.
- La brigada va esporgar, eixermar, retirar rebrots, triturar restes de poda de l'ullastrar que hi ha davant l'antic camí de Santa Madrona, fins

arribar a una bassa temporal. Es va que tenir cura que la bassa no sigui visible del camí.

- Es van tancar els forats causats pels incívics que van arrabassar un cartell a la cantonada que hi ha abans del pont de pedra del itinerari de sa Gola.
- Es van retirar restes de ferro, com una barana, de la baixada al xalet pendent d'enderrocar a la cala Llimpa
- A la tanca denominada coster de l'Infern (barrera al itinerari blau) es va comprovar l'existència de tres pins joves i es van eliminar. També, es van aixecar uns enderrossalls de la paret.
- Desbrossament dels l'itinerari del BMS, a la zona de Santa Catalina i Es Grau.
- A la parcel·la del xalet enderrocat el 2009 es va eliminar Lavanda oficinalis.
- La brigada, va procedir a la reconstrucció del mur de la ex bateria de Favàritx, per impedir el pas incontrolat de gent.
- Al itinerari Blau, davant el cartell de la tortuga de terra es va tallar i retirar un pi que suposava un perill per l'activitat amb fillets que és fa en aquest indret.
- Manteniment del rec i aportar aigua als arbres replantats, manteniment de las plantes del viver, netejar d'herbes.
- A la zona cremada dels voltants del camp de futbol des Grau, neteja de plàstic i altres objectes.
- Recollida de las fulles de palmeres després de que una empresa externa a procedit a la poda i crema de les mateixes.
- La brigada del parc natural ha col·laborat amb una empresa externa per a la retirada de una teulada d'asbest de un dels edificis de casetes de pescadors a la llacuna de s'Albufera.
- Reparació de l'estructura per a deixar bicicletes, a l'entrada del itinerari Blau.
- La brigada del PN, ha col·locat las noves barreres(construïdes per una empresa externa) a la paret que tanca la zona lacustre a on es va eliminar un antic abocador.
- S'ha retirat un pi caigut de damunt el Camí de Cavalls al seu pas pel pinar entre les platges des Grau i Cala Tamarells.

- A la zona d'aparcament propera al Portixol, s'ha reparat un piló de formigó i un altre a la zona del far.

3.7.1 Vigilància Terrestre

Durant l'any 2014 el parc no va disposar de vigilants propis tot i que personal de l'IBANAT va dur a terme tasques d'informació als visitants del Parc sobre la normativa recollida en el PORN, durant alguns caps de setmana a les zones de major ús públic.

3.7.2 Vigilància Marina

Durant el 2014, s'han fet algunes sortides per l'Àrea marina del parc amb l'agent de Medi Ambient. En aquestes sortides es va vetllar perquè, les embarcacions no fondegessin sobre praderies de posidònia o a les zones prohibides i perquè els pescadors submarins no pesquessin sense autorització o incomplint-ne les condicions.

3.8.1 Informes, autoritzacions i altres expedients

El personal tècnic del parc natural ha informat a les administracions de les llicències d'obra i altres projectes que s'han realitzat dins l'àmbit del parc.

Durant l'any 2014 s'han emès, 96 informes tècnics, 5 dels quals són relatius a llicències d'obres i altres assumptes urbanístics de dins els límits del Parc Natural de s'Albufera des Grau, 3 informes per investigacions i seguiments, 25 informes de lleure i ús públic, 3 d'instal·lacions de temporada, 58 de pesca submarina i 1 sobre actuacions que afecten a la conca hídrica. Tots els 96 informes van ser favorables amb condicions.

Llistat d'informes PORN en relació a ús públic

- Informe en relació a la sol·licitud d'autorització per aterrar un helicòpter a l'illa d'en Colom.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per transitar 62 ciclistes pel tram del Camí de Cavalls, Hort d'en Lleó-Mongofre Nou-Camí de sa Torre Blanca, al seu pas pel parc natural de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per realitzar una excursió eqüestre pel parc natural de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per realitzar senderisme al itinerari de sa Gola, a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau d'un grup de l'institut Costa i Llobera.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per realitzar senderisme al itinerari de Santa Madrona i de Llimpa, per part del CEIP Margalida Florit.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per utilitzar les oficines del PN de s'Albufera des Grau per celebrar l'assemblea anual de veïnats

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per realitzar una prova esportiva denominada "Terramia Minorca Eco Maraton 2014" a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per realitzar una filmació al PN de s'Albufera des Grau, per part de la Fundació Destí.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per fer una excursió per part de 50 persones, al PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per a realitzar la prova esportiva " III TRAIL CAMÍ DE CAVALLS DE MENORCA", al PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per fer una excursió per part de 100 persones, a la platja de Mongofra Nou al PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per a realitzar una ruta amb vehicles elèctrics, als itineraris de Llimpa i Santa Madrona, a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per a realitzar senderisme al itinerari de sa Gola i de Llimpa per part de 48 persones, al PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per fer senderisme al itinerari de sa Gola, per part de 69 persones, al PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització a l'agrupament Jaume Caresmar d'Igualada, per fer senderisme al itinerari de sa Gola i al Camí de Cavalls, pernoctar dues nits al litoral marí del PN i fer un servei social de neteja del litoral marí, a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització a l'agrupament Esplai Tòtils, per fer senderisme a l'itinerari de sa Gola i al Camí de Cavalls i pernoctar dues nits a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per fer senderisme al itinerari de sa Gola per part de 55 persones al PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització al *Club Marítime de Mahón* per desembarcar unes 40 persones a la platja de s'Arenal d'en Moro de l'illa d'en Colom a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau.
- Favorable amb condicions
- Informe sobre la sol·licitud d'autorització a TRIFOLIUM SL, per filmar videogrames al itinerari de sa Gola i al Camí de Cavalls tram Es Grau-Favàritx, a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per fer senderisme al itinerari de sa Gola, per part de 55 persones, al PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per fer senderisme al itinerari de sa Gola - Camí de Cavalls i pernoctar dues nits al litoral marí del PN (a la platja de s'Enclusa i a la platja de Presili a Favàritx), els dies 22, 23 i 24 d'agost, a l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per a realitzar la prova esportiva denominada “ 9ª volta a Menorca BTT”, el dia 11 d'octubre de 2014, a l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per a realitzar senderisme al itinerari de sa Gola, d'octubre de 2014, a maig del 2015, per part de grups de persones del INSERSO, a l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- La direcció del Parc natural ha informat prèviament a proposta de la Cap de servei de projectes d'espais naturals, de totes les agendes d'activitat del departament d'educació ambiental, programades per l'any 2014.
- Informe tècnic en relació a la resolució d'autorització per a realitzar senderisme a l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau, en el marc del Màster en Estudis Territorial i de la Població, formulada per el Departament de Ciències de la Terra - Universitat de les Illes Balears

Favorable amb condicions

- Informe tècnic en relació a la resolució d'autorització per fer excursions a cavall a l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau i altres finques públiques de la CAIB.

Favorable amb condicions

Llistat d'informes PORN en relació a urbanisme

- Informe en relació a la sol·licitud de llicència d'obres menors consistent en la renovació del revestiment d'una piscina un habitatge unifamiliar.

Favorable amb condicions

- Informe complementari en relació al projecte de legalització de piscina annexa a un habitatge unifamiliar.

Favorable amb condicions

- Informe en relació a l'avantprojecte per les actuacions en els espais d'estacionaments existents al camí de Favàritx i nou estacionament temporal, per 95 vehicles a la finca de Capifort.

Favorable amb condicions

- Informe en relació a un sondeig per a l'autorització d'explotació d'aigües subterrànies del terme municipal de Maó a l'àmbit del parc natural de s'Albufera des Grau.
- Informe en relació a un sondeig per a l'autorització d'explotació d'aigües subterrànies del terme municipal de Maó a l'àrea de protecció hidrològica del parc natural de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe en relació a denuncia dels AMAS per la construcció d'un nou camí i moviment de terres a una finca del Parc natural.

Llistat d'informes PORN en relació a la pesca i medi marí

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització d'instal·lacions de servei de temporada formulada per l'Associació d'usuaris de fondejos i amarraments des Grau, en el tram de costa denominat platja des Grau a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització d'instal·lacions de servei de temporada en el tram de costa denominat Es Grau.

Favorable amb condicions

- Informe en relació a la l'autorització d'instal·lacions de servei de temporada formulada en els trams de costa denominats platja des Grau i illa d'en Colom.

Favorable amb condicions

- Durant l'any 2014 s'han emes 58 Informes sobre sol·licituds d'autorització per practicar la pesca submarina al parc natural de s'Albufera des Grau i segons dades de la DGMRM, s'han atorgat 58 autoritzacions amb condicions per practicar la pesca submarina a l'àmbit del Parc natural.

Llistat d'informes PORN en relació a investigació i seguiment

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per dur a terme una campanya d'estudi i seguiment de *Podarcis lilfordi* per part d'un grup de tres herpetòlegs al parc natural de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe per fer una intervenció arqueològica a sa Mitja Lluna(illa den Colom, Maó), a l'àmbit del PN de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per a facilitar dades de seguiment hidrològic de la llacuna de s'Albufera des Grau pertanyent a l'any 2008 a la Sra. Esther Soler i Monzo, per tal d'incloure-les en la seva tesi sobre l'ensamblatge de les comunitats d'odonats de Menorca i en partícula de s'Albufera des Grau.

Favorable amb condicions

Altres informes

- Informe sobre la sol·licitud d'autorització per a realitzar una actuació de sembra de tamarells a la zona humida de la part interior del port d'Addaia, al PN de s'Albufera des Grau per part del GOB - Menorca.

Favorable amb condicions

Llistat de cartes i oficis

- Escrit al director insular d'Economia, medi Ambient i Caça del Consell Insular de Menorca de sol·licitud de les dades relatives als registres ramaders (número de registre de l'explotació, dades de l'explotació, titular, aparcer, cens ramader) i declaració de superfícies (titular de l'explotació, relació de parcel·les agrícoles) de finques ubicades a l'interior del parc natural de s'Albufera des Grau.

- Escrit al Delegat de la Demarcació de Costes a Menorca, per demanar col·laboració en la delimitació i senyalització del sistema dunar de la platja de s'Arenal d'en Moro de l'Illa den Colom.
- Carta de sol·licitud d'autoritzacions per a la instal·lació de diverses senyals i carta de petició de col·laboració en el Domini Públic Marítim Terrestre(DPMT) de l'àmbit del Parc natural de s'Albufera des Grau.
- Carta de petició d'instal·lació a la Demarcació de Costes d'una passarel·la de fusta elevada a la platja de l'Arenal de Morella al Parc natural de s'Albufera des Grau dins el Domini Públic Marítim i Terrestre (DPMT).

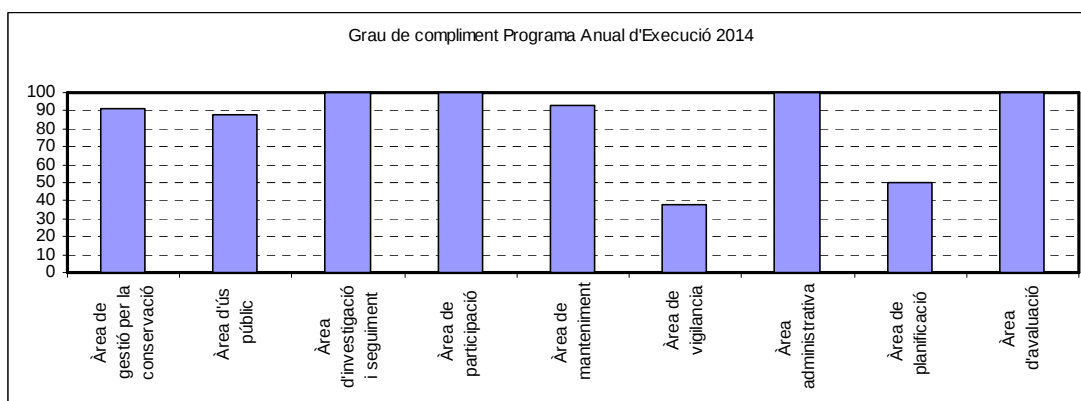
3.9.Àrea de planificació

3.9.1 Procediment per aprovar els plans de gestió de la Xarxa Natura 2000

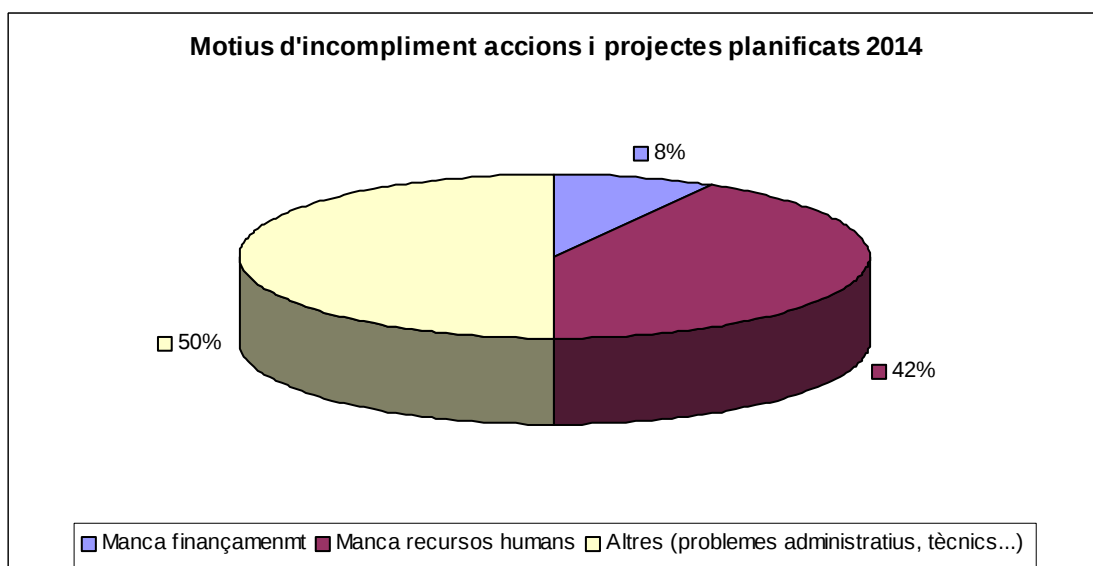
Durant l'any 2014 s'han redactat els plans de gestió de la Xarxa Natura 2000 que afecten al parc natural de s'Albufera des Grau, concretament agrupats en un pla de gestió únic anomenat Costa Est de Menorca. Els plans es van exposar a les jornades participatives celebrades el dia 9 de setembre a la seu del Consell Insular de Menorca on les diferents entitats van poder fer aportacions. Ara s'està pendent de l'aprovació definitiva d'aquest plans.

3.10.1 Grau de compliment del Programa Anual d'Execució 2014

El programa anual d'execució per l'any 2014 és va dividir en 9 àrees d'actuació, amb un total de 55 programes i accions, dels quals 46 es van executar en la seva totalitat el que suposa un 87 %, 6 de les accions es van iniciar però no es van completar i tres no es van poder iniciar. Per àrees les que major grau de compliment van presentar van ser l'àrea administrativa, l'àrea d'avaluació, l'àrea d'investigació i seguiment i la de participació amb un 100% de les accions executades i les que menor grau de compliment van tenir van ser les àrees de planificació i vigilància. Entre els motius del no compliment de les accions i programes, en un 8% es deu a problemes de finançament, en un 42% a manca de personal i en un 50 % a altres motius com per exemple problemes en la tramitació de les autoritzacions necessàries per escometre les actuacions, retards en els terminis, etc.

Gràfic 1. Grau de compliment del PAE 2014 per àrees de gestió. Font d'elaboració: *Parc natural de s'Albufera des Grau*

Gràfic 2. Motiu d'incompliment de les accions del PAE 2014. Font d'elaboració: *Parc natural de s'Albufera des Grau*